

ARXIV

DEL

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

FUNDAT L'ANY 1910

Núm. 113 QUARTA ÈPOCA

GENER-DESEMBRE 2007

SUMARI:

Plantem cara.

Les surgències del vessant sud-oest del massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac, per Marc Anglés i Eva Monterde.

Salvador Catells i Cañameras, per Manuel Planchat i Villacampa.

Els accidents en l'escalada sobre roca, per Fernando Merchán Bravo.

Antoni Ventura i Astals, per Jacint Cuyàs i Tusell.

CRÒNICA: Assemblea General Ordinària (18 d'abril). Actes celebrats. Exposicions: "Tintín. Les meves aventures per les muntanyes", "Un llarg viatge" i "Fotografies antigues del CET".

ACTES SOCIALS: XX Ruta dels Tres Monestirs. 3r Curs d'Orientació en receptors GPS. VII Caminada Infantil. Diada de Sant Bernat de Menthon. 59è Campament Social de Vacances. 76a Diada de Germanor i 23a Marxa Popular. Dinar de Germanor: acte d'homenatge als socis de 25 i 50 anys d'antiguitat. Missa del Gall.

NOTICIARI DIVERS: Biblioteca. Comissió de l'arxiu de l'entitat. Necrològica: Salvador Castells i Cañameras.

Secció de Ciències Naturals: Grup d'Ornitologia i grup de Botànica: sortides i activitats.

Secció de Fotografia: Tertúlies fotogràfiques. Sortides realitzades. 69è Saló de Fotografia.

Secció d'Excursionisme: Vocalia de Senders. Petites Travessades Familiars. Itineraris per Catalunya. Caminades Pas a Pas. Horitzons.

Secció d'Alta Muntanya: Sortides col·lectives d'esquí de muntanya. Núria-Puigmal-Núria. 10a Duatló d'Alta Muntanya. 38è i 39è Curs d'Excursionisme. Cim Traça.

Secció d'Esquí: Activitats. Nova Junta de la Secció.

Secció d'Investigacions Subterrànies: Assemblea 2007. Donació de material de fauna cavernícola. Dimarts a la Fresca. Campanya d'estiu a Pics d'Europa. 46è Curset d'Iniciació a l'Espeleologia. Cicle Nadalenc. Espeleokinder. La Cova del Bivac.

Publicació periòdica del Centre Excursionista de Terrassa.

Carrer de Sant Llorenç, 10, 08221 Terrassa. Telèfon 93 788 30 30 - Fax 93 788 69 06

Correu electrònic: centre@ce-terrassa.org - Web: www.ce-terrassa.org

President C.E.T.: Àngel Casanovas i Crespo.

Redacció: Àngel Casanovas i Crespo, Francesc Palet i Setó, Martí Puig i Cabeza, Salvador Vives i Jorba.

Els autors dels articles són els únics responsables de les opinions i comentaris.

Imprimeix: Egar-Gràfic, SL - Terrassa

Dipòsit Legal: B-5793-1963

Portada: "Sikkim". Premi d'Honor del 69è Saló de Fotografia del C.E.T. a la millor fotografia de muntanya. Autor: Jordi Soler i Marimon.

ARXIV

DEL

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

FUNDAT L'ANY 1910

Adherit a la
FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPELEOLOGIA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPORTS D'HIVERN
INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL

QUARTA ÈPOCA
GENER-DESEMBRE 2007
Núm. 113

PLANTEM CARA

Ja n'hi ha prou. Al cap d'una setmana que el president de la Generalitat afirmés que l'única llengua de Catalunya que necessita reforç és la catalana, el govern central ens imposava per decret una hora més de castellà. Tenim el país ja del tot castellanitzat, i el català que s'hi usa està extremadament degradat, de manera que difícilment podrem salvar la situació; doncs encara no n'hi havia prou: calia estrènyer més el caragol. I nosaltres, en el millor dels casos, a callar, a conservar la calma, a calcular si podem reclamar davant la llei, la llei del més fort.

Qui intenta destruir la llengua d'un poble és un enemic d'aquest poble. Tots els governs espanyols han sigut enemics nostres: durant segles i sense treva han intentat destruir la nostra llengua de diverses maneres, amb lleis, amb refinada repressió escolar, amb bombardejos, enverinant incansablement el país amb tots els mitjans de comunicació. Les primeres reaccions oficials del govern de Catalunya a l'esmentat decret van ser literalment escandaloses. Diguem-ho d'una vegada i sense embuts, que la paciència és el que ens ha dut al punt gravíssim on som: si els nostres polítics, en lloc de defensar amb tots els mitjans i amb totes les conseqüències la llengua pròpia del país, intenten fer-nos empassar una cosa tan

monstruosa com que aquest decret “suposa un avanç històric per a la llengua catalana” o, si intenten fer callar el locutor de ràdio, que denuncia l’agressió, aleshores s’exposen que els considerem còmplices dels nostres enemics.

La nostra societat està profundament desorientada perquè tots els nostres governs autonòmics han tractat aquest assumpte amb una perillosa i ben perceptible actitud de subordinació del nostre poble i de la nostra llengua a una altra entitat política i a una altra llengua. La mateixa campanya Dóna corda al català, per a una llengua mil·lenària com la nostra, que ha traduït tota la gran literatura mundial i que n’ha produït també de primera categoria mundial, deixa una sensació d’humiliació intolerable: tan desvalguts ens hem de veure? Sí, a més a més, va acompanyada d’una frase castellana o ambiguament catalana (El català va amb tu), aleshores l’agressió que ens fem a nosaltres mateixos ja no té nom. No s’hauria trobat almenys una frase igualment atractiva però genuïnament catalana? Aquí hi ha, doncs, fonamentalment, una qüestió de dignitat. Després no ens demanin a la gent del carrer que defensem la llengua, perquè no podem. Ha de ser el nostre govern qui planti cara d’una vegada. Han de ser les nostres entitats cíviqes, acadèmiques, culturals de tota mena que reaccionin amb contundència. No pas amb l’enèsima noteta de premsa. No pas amb una altra taula rodona sobre les enquestes lingüístiques. No pas queixant-se i pidolant com qui no gosa. Cal que diguem a la cara a qui correspongui que no podem tolerar ni un minut més el sarcasme, la mentida, la humiliació, l’afebliment del nostre poble. No podem esperar més. Plantem cara.

Per la seva importància i actualitat, reproduïm l’article de Joan Solà publicat al diari Avui el 28 de desembre de 2006.

LES SURGÈNCIES DEL VESSANT SUD-OEST DEL MASSÍS DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I SERRA DE L'OBAC

Per Marc ANGLÉS i VILA*
i Eva MONTERDE i RUIZ*

INTRODUCCIÓ

OBJECTIUS DEL TREBALL

Els estudis anteriors de caire geoespeleològic realitzats al vessant sud-oest del massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac s'han ocupat per una banda de definir hidroespeleològicament les principals surgències (Llopis, 1944; Vives, 1977; Cardona *et al.*, 1979; Cuadrat *et al.*, 1982; Badiella, 1986), i per l'altra, d'estudiar les característiques hidrogeològiques de la zona (Freixes *et al.*, 1983; Anglés & Monterde, 2004).

L'objectiu del present treball es centra en interpretar el particular funcionament de les surgències dins del seu medi geològic. El mètode utilitzat s'ha basat en la integració de les observacions referents a la dinàmica de les aigües amb les característiques litològiques i estructurals de l'entorn.

SITUACIÓ GEOGRÀFICA

El massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac es situa geogràficament a la serralada Prelitoral Catalana, entre el riu Ripoll i Llobregat. La zona d'estudi es troba a la part SW del massís, i compren les capçaleres de la riera de Rellinars i del torrent del Gaià (fig. 1).

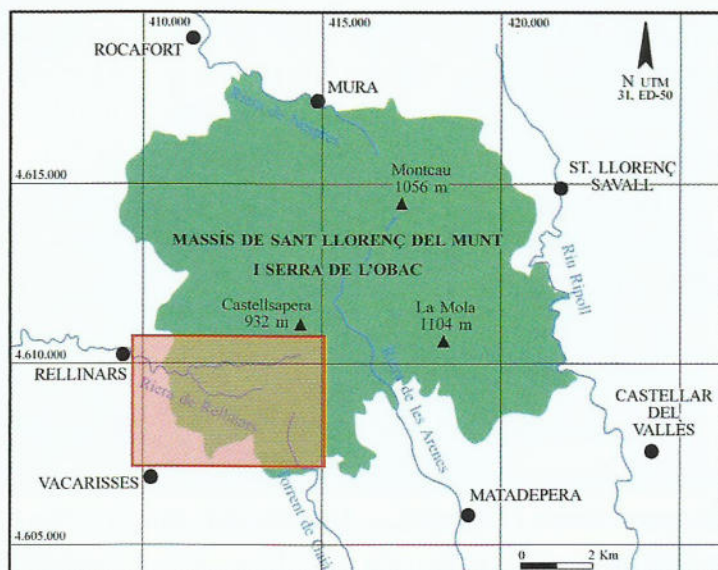

Fig. 1: Situació geogràfica de la zona d'estudi.

* Secció d'Investigacions Subterrànies (SIS) del Centre Excursionista de Terrassa.

SITUACIÓ GEOLÒGICA

Introducció geològica:

El massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac correspon a un antic ventall deltaic d'edat Eocè mig-superior (49-34 milions anys). El sistema fluvio-torrencial que el constituïa era alimentat pels relleus de la serralada Costanera Catalana (o Catalànids) i s'estenia cap al NW de Matadepera, desembocant a la conca Central Catalana.

A la part proximal del ventall s'hi van desenvolupar principalment dipòsits de blocs i graves. Cap endavant passaven a sorres i lutites, constituint les planes i els fronts deltaics (Maestro, 1987).

Una vegada aquests materials litificats i posteriorment afectats per l'erosió, van constituir els relleus del massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac.

Litologia i estructura:

Els principals relleus del massís estan constituïts per conglomerats amb algunes intercalacions de gresos. Es poden distingir dos grans tipus de conglomerats: els conglomerats carbonàtics i els poligènics.

Els conglomerats carbonàtics tenen un elevat percentatge de còdols de composició carbonàtica, una matriu sorrenca i es troben ben cimentats.

Els conglomerats poligènics tenen un predomini dels còdols pissarrosos, però també abunden els carbonàtics. La matriu és sorrenca i lutítica, i es troben pobrement cimentats. Hi ha 4 principals nivells de conglomerat carbonàtic intercalats entre potents trams de conglomerat poligènic. El cabussament general oscil·la entre 2°-10° cap al NW.

Els nivells de conglomerat carbonàtic, de comportament fràgil, presenten una densa xarxa de diàclasis. La majoria d'aquestes només afecten a un mateix nivell litològic (interclases). Els nivells de conglomerat poligènic, de comportament menys fràgil, es troben menys diaclasats. Les fractures que els afecten acostumen a ser més grans, travessant més d'un nivell litològic (megaclases).

També hi ha algunes falles, però de salt reduït i molt localitzades. Les més importants són: Can Pobla, cova del Drac, Tres Termes i coll d'Eres (Cardona *et al.*, 1979). Aquestes tallen varis nivells de conglomerat.

Hidrogeologia:

Els conglomerats del massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac tenen cert grau de dissolució enfront les aigües meteòriques, especialment el ciment que el sosté i els constituents carbonàtics. Aquesta dissolució actua preferentment a favor de les superfícies de discontinuïtat de la roca (diàclasis, falles i superfícies d'estratificació), tot eixamplant-les i afavorint la circulació subterrània de les aigües. Per tant, es tracta d'un funcionament càrstic, caracteritzat per la permeabilitat per fracturació (Freixes *et al.*, 1983).

Una part important de les aigües de precipitació s'infiltra a través de les discontinuïtats de la roca, mentre que la resta, és absorbida per la vegetació, s'evapora i circula superficialment.

Les aigües d'infiltració tendeixen a profunditzar fins arribar a la zona saturada, situada en les parts baixes del massís. El nivell freàtic oscil·la contínuament en funció dels aportos i de l'evacuació del sistema.

En els llocs on la zona saturada coincideix amb la superfície del terreny, l'aigua brolla a través de les discontinuïtats en forma de fonts i surgències. Això ocorre preferentment a les valls i torrents situats a les cotes més baixes.

Les principals surgències del massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac es donen a les valls de Rellinars i de Mura, afavorides per la seva baixa cota i pel direccionament de les aigües cap al NW segons el cabussament dels nivells conglomeràtics (Cardona *et al.*, 1979).

A la zona de Rellinars s'hi ha desenvolupat una xarxa de surgències més excavades que a Mura, donat que hi ha paquets de conglomerats més potents i ben fracturats. En profunditat es troben limitats pels materials gresosos i lutítics de Vacarisses (Galindo *et al.*, 2003). Donada la menor permeabilitat d'aquests, constitueixen la base de la zona càrstica conglomeràtica i dificulten la infiltració en profunditat.

A la zona de Mura, en canvi, es dona un marcat esfilagarsament cap al NW dels nivells conglomeràtics, que s'aprimen i passen lateralment a gresos i lutites. Aquest fet afavoreix l'evacuació de les aigües subterrànies en la zona de contacte dels conglomerats amb els gresos i lutites, però dificulta el desenvolupament de cavitats.

FUNCIONAMENT DE LES SURGÈNCIES

INTRODUCCIÓ

El mecanisme bàsic que regeix el funcionament de les surgències és la presència d'aigua subterrània saturant les discontinuïtats del subsòl. Secundàriament, hi ha una sèrie de factors que influeixen en les particularitats de cada exutori.

Les fonts de Rellinars constitueixen el manantial permanent més important del sector, mentre que la Saiola, la Barbotera, la Pedregosa i els Caus del Guitard són les surgències temporals més importants (fig. 2), funcionant com a sobreexidors del sistema (Freixes *et al.*, 1983).

Més al NW de les fonts de Rellinars, els nivells de conglomerats s'esfilagarsen i passen lateralment a gresos i lutites, dificultant la circulació de les aigües subterrànies. En cotes inferiors afloren els gresos i lutites de Vacarisses (Galindo *et al.*, 2003), constituint la base de la zona càrstica conglomeràtica. Per tant, les fonts de Rellinars funcionen com l'exutori basal de l'aquífer càrstic.

Riera de Rellinars amunt, afloren conglomerats poligènics i carbonàtics. Es troben carstificats i propers a la base general de l'aquífer (gresos i lutites de Vacarisses), permetent el desenvolupament d'un important sistema de surgències.

A mesura que oscil·la la zona saturada dins del medi càrstic, entren en funcionament o deixen de fer-ho les diferents fonts i surgències. No obstant, el carst inundat assoleix relativament poca potència (Freixes *et al.*, 1983).

Quan el nivell de les aigües subterrànies va pujant, inunda terrenys cada vegada més elevats respecte les Fonts de Rellinars, tot entrant en funcionament les surgències de cotes més altes (fig. 3). Durant els períodes d'estiatge, el nivell de les aigües disminueix i van deixant de rajar els exutoris més elevats (fig. 3). Quan la sequera és important, fins i tot s'assequen les fonts de Rellinars.

NOM SURGÈNCIA	UTM (31, ED-50) ¹		ALTITUD ¹ (± 5 m)	ORDRE RAJAR	ORDRE ASSECAR	CABAL ² (l/s)	PROFUNDITAT ³ (m)	RECORREGUT ³ (m)
	X (m)	Y (m)						
Fonts de Rellinars	410.088	4.610.103	345	1	8	120	0	0
Font de Carlets	410.843	4.609.812	385	2	7	20	0	2
Font dels Llaminers	411.022	4.609.655	390	3	6	-	0	0
Font del Ratolí	411.591	4.609.277	440	4	5	-	0	0
Font del Conill	411.638	4.609.210	440	4	5	-	0	0
Font del Cau de la Guineu	411.792	4.609.091	455	4	5	-	0	0
Font del Trull	411.345	4.609.952	410	4	5	-	0	0
La Barbotera	411.414	4.610.226	425	5-6	2	227	-18	105
La Saiola	412.349	4.610.016	465	5-6	4	360	< -11	> 22
La Pedregosa	411.439	4.609.928	430	7	1	110	-7'5	15
Els Caus del Guitard	414.175	4.607.210	475	8	3	90	-23	83

1: (obtingut a partir de ICC, 2010); 2: (Freixes *et al.*, 1983); 3: (Vives, 1977; Badiella, 1986; Anglés & Monterde, 2004).

Fig. 3: Quadre sintètic amb les principals característiques de les surgències.

En la figura 3 es pot observar que hi ha varis exutoris que ragen o s'assequen en un ordre diferent a l'altitudinal. La resposta cal cercar-la en factors geològics o del relleu.

Les fonts del Ratolí, del Conill i del Cau de la Guineu són unes petites surgències que ragen abans que la Barbotera i la Pedregosa, tot i estar en una cota una mica més elevada. Això ocorre perquè la Riera de Rellinars, aigües amunt de la confluència del torrent de la Saiola, talla uns nivells de conglomerats més gresosos i lutítics. Aquests funcionen com a nivell de base local per on emanen les aigües subterrànies dels nivells conglomeràtics del seu damunt.

S'ha constatat en algunes ocasions que la Barbotera comença a rajar després que la Saiola, malgrat la seva altitud menor. Aquest fet ocorre quan la recàrrega de l'aquífer es produeix lentament, amb precipitacions espaiades que permeten infiltrar les aigües en profunditat, tot saturant la zona basal de l'aquífer. Llavors, per efecte del relleu, en el sector de confluència del torrent de la Barbotera amb el de la Saiola es drenen les aigües abans que el nivell freàtic pugui assolir la cota de la Barbotera. La Saiola es troba al costat

del torrent principal, i per tant, més favorable a la influència de la zona saturada. Ocorre el mateix fenomen quan s'asseca abans la Barbotera que la Saiola.

L'efecte del relleu en la Pedregosa és encara més accentuat que en la Barbotera. La seva situació en una carena, amb el torrent de la Saiola a més avall i a poca distància, fa que les aigües subterrànies drenin més ràpidament per les parts baixes del seu voltant. La Pedregosa només podrà rajar quan les parts inferiors de l'aqüífer estiguin saturades i després d'abundants precipitacions que incrementin la potència de la zona saturada en els turons i carenes del voltant.

La Saiola és la surgència temporal més important de la zona, tant pel seu cabal màxim com pel temps que pot arribar a rajar. Aquest fet, junt amb la proximitat al torrent principal i les graduals variacions del nivell de l'aigua que es poden observar en el seu interior, denoten una bona connexió amb l'aqüífer.

Els Caus del Guitard s'emplaçen en un nivell molt baix de la sèrie permeable i en connexió amb una àmplia zona de recàrrega. Això facilita que després d'un període molt continu de pluges, i quan les parts baixes de l'aqüífer estan saturades, el nivell de les aigües subterrànies pugui pujar fins a topiar amb els materials pissarrossos (molt poc permeables i no càrstics) de l'encavalcament de Les Pedritxes i sobreixir pels Caus.

SURGÈNCIES

Fons de Rellinars:

Es troben situades al costat dret hidrogràfic de la riera de Rellinars, just abans de la confluència del torrent de les Fonts. Consta de 25 brolls, la majoria dels quals funcionen tot l'any, excepte en llargs períodes de sequera general. Resulten impenetrables espeleològicament.

Les fonts de Rellinars són les que es troben en la cota més baixa de les surgències estudiades i és la que raja durant més temps. Sorgeix sota un nivell de conglomerat carbonàtic, a favor de la discontinuïtat amb els gresos i conglomerats poligènics de la seva base.

Fig. 4: Fotografia de les fonts de Rellinars rajant.

Font de Carlets:

La font de Carlets està situada riera amunt de les fonts de Rellinars, en el mateix costat hidrogràfic i entre la confluència del torrent de la Boada i el de la Saiola. És una font de tipus broll que acostuma a rajar tot l'any, excepte en llargues temporades de sequera. Té un recorregut de 2 metres.

Brolla a favor de la intersecció entre una diàclasi d'orientació SW-NE que talla un nivell de conglomerat carbonàtic i la superfície de contacte amb un nivell de gresos.

Fig. 6: Fotografia de la font dels Llaminers rajant.

Font del Conill:

Està situada poc més avall de la confluència del torrent del Conill amb el torrent de la Casa Vella, en el seu marge esquerra. A diferència de les altres fonts esmentades, aquesta és de tipus dipòsit.

El torrent de la Casa Vella talla una sèrie conglomeràtica amb abundants gresos i lutites. La seva elevada proporció de materials argilosos, de comportament mecànic més plàstic i característiques poc permeables, han dificultat el desenvolupament de diàclasis importants i han desfavorit la formació de cavitats en aquesta zona.

Fig. 5: Fotografia de la font de Carlets rajant.

Font dels Llaminers:

Una mica més amunt de la font de Carlets i en el mateix costat dret hidrogràfic de la riera de Rellinars es localitza la font dels Llaminers. És de tipus broll i raja durant les temporades de precipitacions.

Brolla gràcies a una discontinuïtat estratigràfica en el mateix nivell de conglomerat carbonàtic que la font de Carlets, però en una cota altimètrica uns pocs metres més amunt.

Fig. 7: Fotografia de la font del Conill rajant.

La font del Conill raja a través d'una petita diàclasi impenetrable de direcció NE. Tanmateix, per la mateixa llera del torrent hi ha varis punts de sortida d'aigua que alimenten la riera de Rellinars durant gran part de l'any. Es tracta de les aigües d'infiltració que sorgeixen a través de les discontinuïtats estratigràfiques dels materials conglomeràtics i gresosos.

Font del Ratolí:

És una petita surgència lliure, no descrita fins al moment, que només raja en èpoques d'abundants pluges i de forma intermitent. Està situada en un petit torrent més avall de la font del Conill, pocs metres abans de la seva confluència amb el torrent de la Casa Vella.

La font del Ratolí brolla a través de les discontinuïtats de la mateixa sèrie conglomeràtica i gresosa del torrent de la Casa Vella.

Fig. 8: Fotografia de la font del Ratolí rajant.

Fig. 9: Fotografia de la font del Cau de la Guineu rajant.

Font del Cau de la Guineu:

Aquesta font està situada en el costat esquerre hidrogràfic del torrent de la Casa Vella, pocs metres més amunt de la confluència del torrent de la font del Conill.

És una altra petita surgència lliure, no descrita fins el moment, que només raja en èpoques d'abundants pluges i de forma intermitent.

L'aigua d'aquesta font sorgeix a través de les discontinuïtats de la sèrie conglomeràtica i gresosa del torrent de la Casa Vella.

Font del Trull:

La font de Trull es troba al marge dret del torrent de la Saiola, aigües amunt de la confluència del torrent de la Barbotera. És una font de dipòsit amb una obertura superior per la qual sobreixeix l'aigua quan està ple.

Es troba emplaçada en un nivell de conglomerat carbonàtic. L'aigua aprofita per sorgir una de les diàclasis que tallen aquest nivell. El dipòsit es va omplint per les aportacions de les aigües d'infiltració properes. Quan el nivell freàtic general puja fins a la cota on

està situada la font, aquesta sorgeix de forma continua fins que no torna a baixar.

Fig. 10: Fotografia de la font del Trull rajant.

La Barbotera:

Està situada al costat esquerra hidrogràfic del torrent de la Barbotera. Es tracta d'una surgència natural intermitent, amb un recorregut explorable espeleològicament de 105 m i un desnivell de -18 m. Només raja en períodes d'abundants i constants precipitacions, assolint el segon cabal màxim més important de les surgències estudiades.

Aquesta cavitat s'ha desenvolupat a través de 2 famílies de diàclasis, NW-SE i NE-SW.

L'elevat cabal de la Barbotera guarda relació amb l'important volum de galeries excavades que presenta, fet que determina l'aigua que és capaç de captar de l'aqüífer per treure a l'exterior.

Perquè brolli aquesta surgència cal un nivell freàtic general elevat i la presència d'abundants precipitacions que afavoreixin el ràpid increment de la zona saturada en turons i carenes propers.

Cal destacar que a cota -13 m de la boca de l'avenc s'aprecia que el nivell d'aigua té més dificultat en baixar respecte la tendència general en la zona. Aquest fet es pot explicar per la presència d'algun nivell impermeable puntual que tendeix a deixar inundades les galeries, aïllant-les temporalment de la baixada general del nivell freàtic de l'aqüífer.

Fig. 11: Fotografia de la Barbotera rajant.

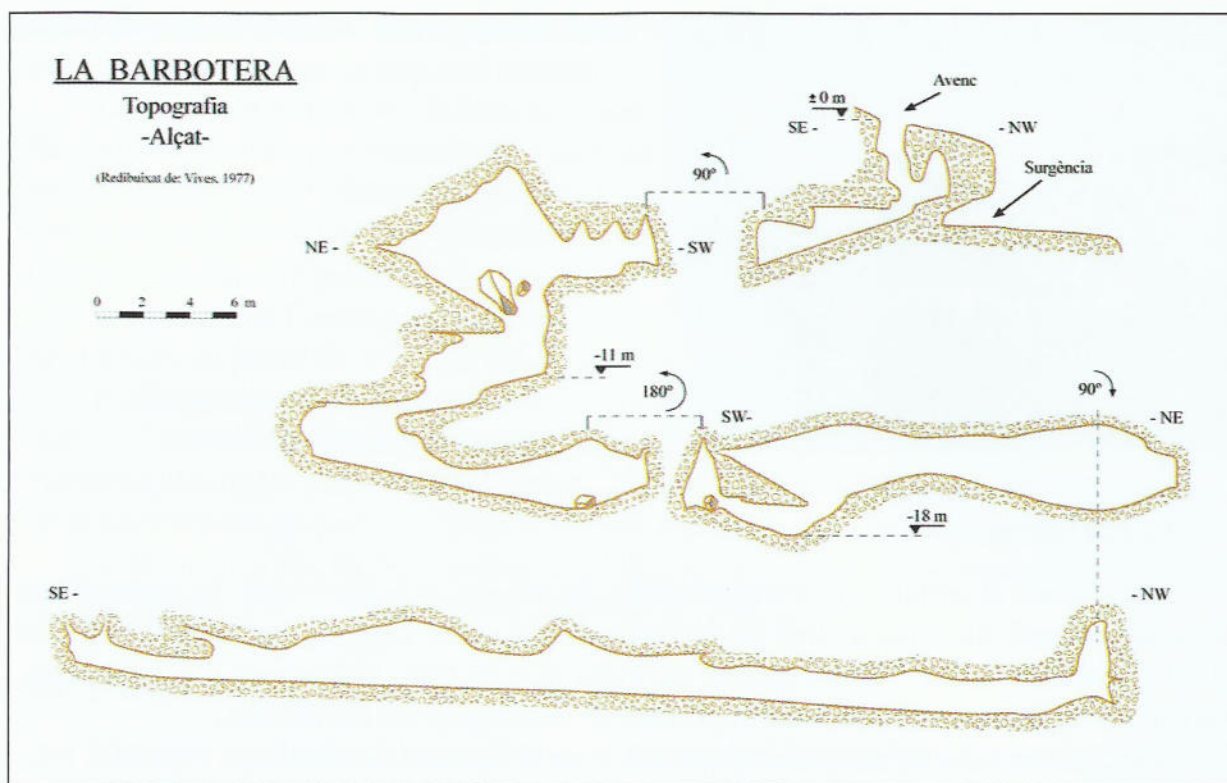

Fig. 12: Topografia de la Barbotera (Redibuixat de: Vives, 1977).

La Saiola:

Està situada al costat esquerre hidrogràfic del torrent de la Saiola, entre la confluència del torrent del Lladre i el sot de la Coma d'Aumà. Es tracta d'una surgència natural intermitent que raja en períodes d'abundants i constants precipitacions, assolint el cabal màxim més important de les surgències estudiades.

A l'any 1955, membres del CMB (Club Muntanyenc Barcelonès) van realitzar una interessant campanya a la cavitat. Després de desobstruir varis passos, van poder superar un sifó i explorar unes galeries remuntants. Una posterior sortida d'aigua va tancar de nou el pas a partir dels 22 m de recorregut, impeding que es pogués explorar tota la cavitat (Vives, 1977).

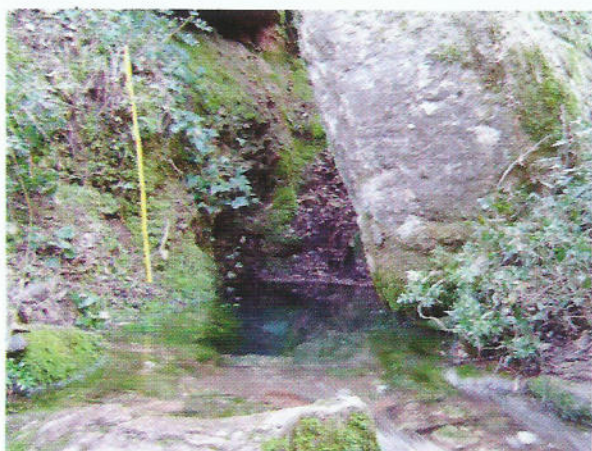

Fig. 13: Fotografia de la Saiola rajant.

Durant el període d'hivern a primavera de 2002-2003 i 2003-2004 van produir-se abundants i constants precipitacions, que van fer rajar La Saiola en dues ocasions. Aprofitant l'estiatge de l'agost de 2003 es va explorar la cavitat,

superant l'estretíssim pas del sífó i remuntant les galeries ascendents (Anglés & Monterde, 2004).

La primavera del 2004 va ser molt plujosa, donant una espectacular activitat a totes les surgències de la zona. A la tardor de 2004 es van realitzar dues exploracions col·lectives de la SIS (Secció d'Investigacions Subterrànies) a La Saiola, que van permetre arribar al final de la cavitat.

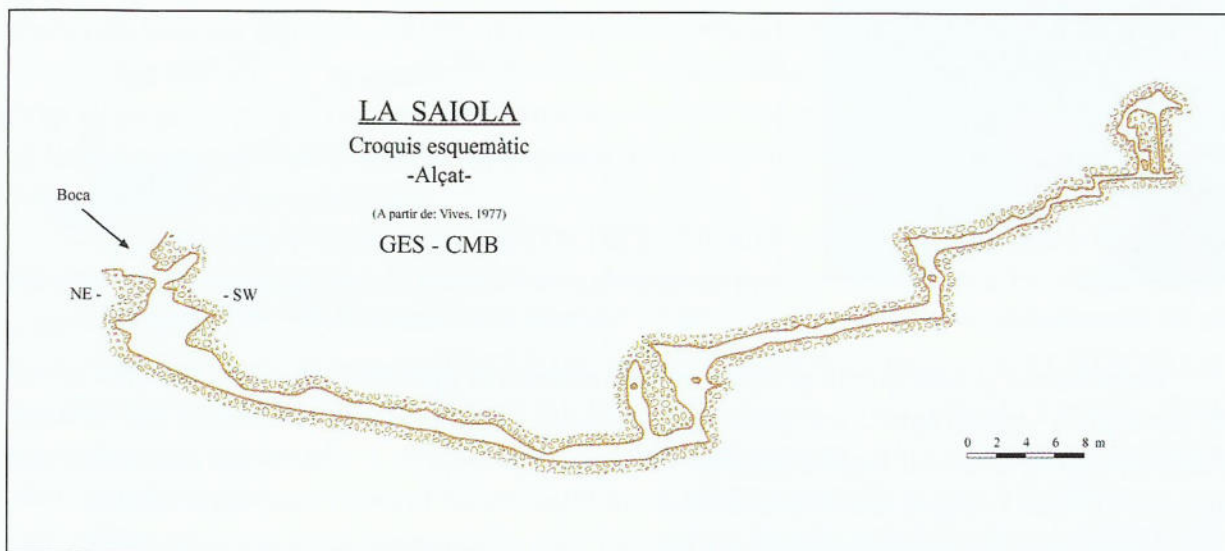

Fig. 14: Croquis esquemàtic de La Saiola del GES del CMB (a partir de: Vives, 1977).

La Saiola s'estructura a través de vàries diàclasis que tallen un paquet de conglomerat constituït per un petit tram de conglomerat poligènic i un nivell de conglomerat carbonàtic al damunt. La boca s'obre just per sota del nivell de conglomerat carbonàtic.

L'elevat cabal de La Saiola és explicable si tenim en compte el seu emplaçament i l'estructura de les galeries. Pel que fa al seu emplaçament, està situada en un torrent principal que està directament relacionat amb les oscil·lacions del nivell freàtic de l'aquífer. Aquest fet es pot observar en les variacions progressives del nivell d'aigua a l'interior de la surgència. Respecte a la seva estructura, el fet de travessar un nivell de conglomerat carbonàtic ben definit i densament diaclasad afavoreix en gran mesura l'aportació d'aigües a la cavitat. A més, la direcció general de la cavitat és perpendicular al cabussament dels materials, facilitant la captació i el drenatge de les aigües subterrànies.

La Pedregosa:

Es troba a la carena del vessant dret hidrogràfic del torrent de la Saiola abans de la confluència del torrent de la Barbotera. És una cavitat de -7,5 m de profunditat i 15 m de recorregut, que en èpoques de molt abundants i constants pluges funciona com a surgència.

Aquesta cavitat s'ha desenvolupat a favor d'una diàclasi SW-NE, molt probablement relacionada amb la Barbotera com a sobreeixidor.

Fig. 15: Fotografia de la Pedregosa rajant.

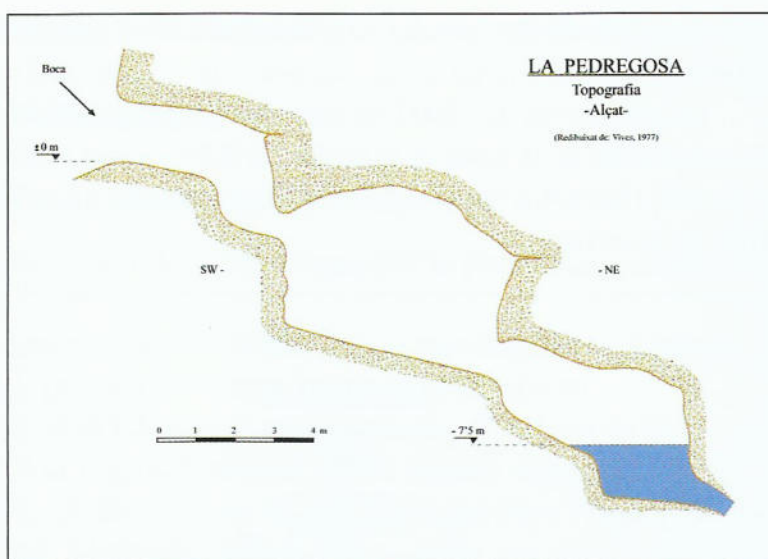

Fig. 16: Topografia de la Pedregosa (Redibuixat de: Vives, 1977).

Aquesta surgència queda penjada en una carena, el que dificulta l'arribada del nivell de les aigües subterrànies, les quals són drenades ràpidament pels torrents del voltant. Funciona quan el nivell freàtic general és molt alt i després d'abundants precipitacions que afavoreixin el ràpid increment de la zona saturada en turons i carenes properes.

La baixada del nivell de l'aigua a l'interior de La Pedregosa segueix un ritme irregular. A partir de -5 m de la boca triga molt més temps en baixar, el que denota la presència d'algun nivell impermeable puntual que tendeix a deixar-la sifonada i aïllada de la baixada general del nivell freàtic de l'aqüífer. Aquest fet és més marcat que en el cas de La Barbotera.

Els Caus del Guitard:

Estan situats al costat esquerre hidrogràfic del torrent dels Caus, poc més avall de la confluència del torrent Maleit. És una cavitat de -23 m de profunditat i 83 m de recorregut, que en èpoques de molt abundants i constants pluges funciona com a surgència.

Els Caus del Guitard es desenvolupen a través d'una sèrie de diàclasis SW-NE (Cuadrat *et al.*, 1982) que travessen un nivell de conglomerat carbonàtic amb intercalacions de bretxes pissarrosses. Donada l'estretor de la cavitat i l'escassa circulació d'aire en el seu interior, s'hi concentra una gran quantitat de guitlla (CO_2) que pot arribar a ser molt perillosa per a la seva exploració (Badiella, 1986; Cuadrat *et al.*, 1982).

Després d'un període molt continu de pluges,

Fig. 17: Fotografia dels Caus del Guitard rajant.

quan la Vall de Rellinars està saturada d'aigua, el nivell freàtic pot anar pujant fins a topiar amb els materials pissarrosos de l'encavalcament de Les Pedritxes i aprofitar les diàclasis dels Caus per sorgir.

Les aigües dels Caus del Guitard tenen la característica de ser hipertermals, el que possiblement estigui relacionat amb estructures de magatzematge de la zona saturada relativament importants (Freixes *et al.*, 1983). Donada la situació, l'estructura i la baixa permeabilitat dels materials que formen la làmina encavalcant de les Pedritxes, és probable que les aigües d'aquesta part de l'aqüífer provinguin d'una extensa zona de recàrrega situada al nord de l'encavalcament.

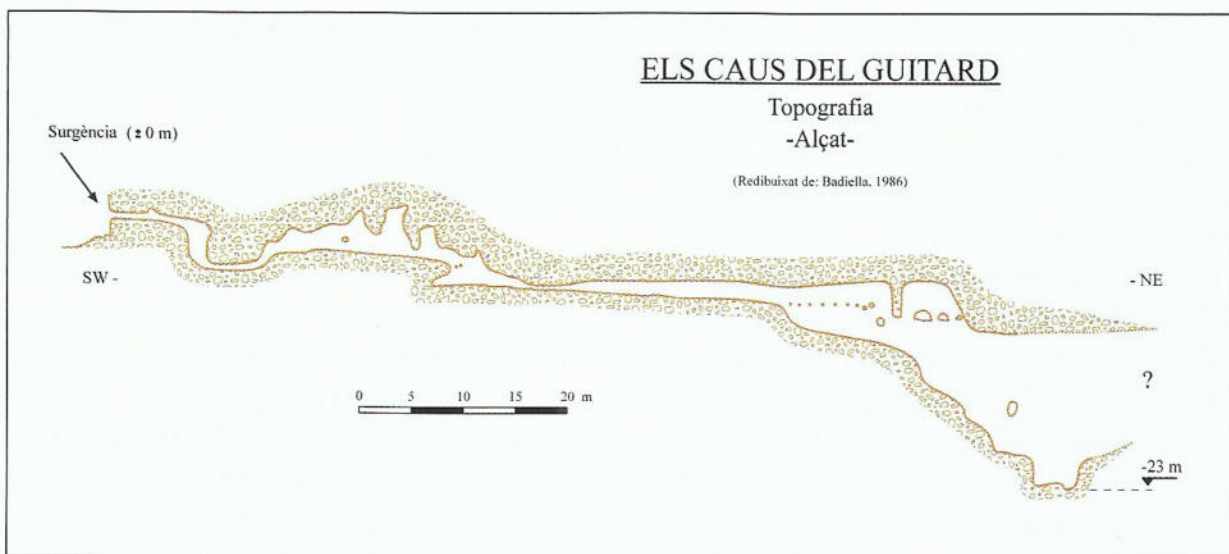

Fig. 18: Topografia dels Caus del Guitard (Redibuixat de: Badiella, 1986).

CONCLUSIONS

Els relleus conglomeràtics de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac pateixen un modelat de tipus càrstic, caracteritzat per la dissolució dels constituents carbonàtics i per la circulació subterrània de les aigües meteòriques a través de les discontinuïtats de la roca.

Les aigües infiltrades tendeixen a guanyar profunditat fins assolir les parts inferiors del massís i saturar les discontinuïtats del medi rocós. Quan la zona saturada assoleix la superfície del terreny, l'aigua alimenta les fonts i surgències.

Els exutoris més importants del massís es donen a les valls de Rellinars i de Mura. La raó es troba en les baixes cotes, la direcció del cabussament i els canvis laterals de fàcies cap a materials menys permeables (gresos i lutites).

A la zona de Rellinars hi ha les surgències més grans del massís, donat que els paquets de conglomerats són més potents i en profunditat es troben limitats pels materials gresosos i lutítics de Vacarisses, els quals afavoreixen el desenvolupament d'una important xarxa de drenatge càrstic al seu damunt.

BIBLIOGRAFIA

- Anglés, M.; Monterde, E. (2004): *Dinàmica càrstica al vessant sud-oest del massís de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac*. I Congrés Català d'Espeleologia. Actes, 135-144.
- Badiella Noguera, X. (1986): *Els Caus del Guitart*. Arxiu del Centre Excursionista de Terrassa, núm.: 1167. Terrassa. Espanya.
- Cardona, F.; Miret, F.; Salvador, F. (1979): *Las surgencias del "Torrent de La Saiola (Serra de l'Obac)"*. Cavernas n. 21. Volum IV. Grup d'Espeleologia de Badalona. Centre d'Estudis Geogràfics- Societat Cor de Marina. Badalona. Espanya.
- Corbera, F. (1988): *Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Mapa topogràfic excursionista 1:20.000*. Centre Excursionista de Terrassa. Editorial Albada. Terrassa.
- Cuadrat, A.; Claverí, J.; Moreno, P.; Martínez, M.; Navarro, F.; Gutiérrez, J.; Pérez, J.A. (1982): *Contribució al coneixement de l'aparell càrstic dels Caus del Guitart*. Butlletí del Grup d'Exploracions Subterrànies del Club Muntanyenc de Terrassa, núm. 3. Terrassa.
- Freixes, A.; Monterde, M.; Cervelló, J.M. (1983): *El paleocarst i el carst actual de les serres de Sant Llorenç del Munt i de l'Obac: El Carst Experimental de Rellinars*. Espeleo Club de la Unió Exc. de Sabadell. Sabadell.
- Galindo, J.; Florensa, R. M.; Puig, C.; López, M.; Piña, J.; Picart, J. (2003): *Mapa geològic de Catalunya 1:25.000*. Full de Monistrol de Montserrat (392-1-1 / 71-29). Institut Cartogràfic de Catalunya. Barcelona.
- Institut Cartogràfic de Catalunya (1996): *Mapa comarcal de Catalunya 1:50.000*. Fulls Vallès Occidental (40) i Bages (7). ICC. Barcelona.
- Institut Cartogràfic de Catalunya (2005): *Mapa geològic comarcal de Catalunya 1:50.000*. Full Vallès Occidental (40). ICC. Barcelona.
- Institut Cartogràfic de Catalunya (2006): *Mapa geològic comarcal de Catalunya 1:50.000*. Full Bages (7). ICC. Barcelona.
- Institut Cartogràfic de Catalunya: *Vissir2* [en línia]. Disponible a internet: <http://www.icc.cat/vissir2/>
- Llobet, S. (2003): *Mapa i guia excursionista Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. Editorial Alpina i Geostel.
- Llopis, N. (1944): *Morfoestructura de los relieves de pudingas de Sant Llorenç del Munt-Sierra de l'Obac*. Estudios Geográficos, n. 17. Madrid. Espanya.
- López-Blanco, M. (1996): *Estratigrafia secuencial de sistemas deltaicos en cuencas de antepaís: ejemplos de Sant Llorenç del Munt, Montserrat y Roda (Paleógeno, cuenca de antepaís surpirenaica)*. Tesi doctoral de la Universitat de Barcelona. 238 p.
- Maestro, E. (1987): *Estratigrafia i fàcies del complex deltaic (Fan delta) de Sant Llorenç del Munt (Eocè mig-superior. Catalunya)*. Tesi doctoral de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Ciències. Unitat d'Estratigrafia. Bellaterra: 302 p.
- Ubach, J. (1983): *Els materials Precarbonífers de l'escama de Les Pedritxes - La Pineda (Contorns de Terrassa)*. Treball de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Ciències. Unitat Geotectònica. Bellaterra. 79 p.
- Ullastre-Martorell, J. (1983): *La morfología y el karst de los conglomerados de la Cordillera Prelitoral entre Montserrat i Gallifa (Barcelona)*. Speleon 105. Barcelona. Espanya.
- Vives, S. (1977): *Les Fonts Intermitents de la Serra de l'Obac*. Arxiu del Centre Excursionista Terrassa, núm. 580. Terrassa.

SALVADOR CASTELLS i CAÑAMERAS

(11-5-1920 / 25-12-2007)

Per Manuel PLANCHAT i VILLACAMPA

Ens ha deixat un altre dels socis i directius primicers del CENTRE de postguerra. Ingressà al C.E.T. el 30 de gener de 1943 i tenia assignat el número 69.

El Salvador s'ha enlairat a la més alta cota, objectiu final al qual irremeiablement, tard o d'hora, haurem d'assolir tots els mortals.

Coneixíem les activitats del company suara traspassat, de manera especial en el que fa referència a les activitats cara a muntanya. Em consta també la seva passió pel món musical al qual s'hi abocà de manera plena. D'ambdues activitats n'ha deixat bona petja.

Sortosament el seu ampli testimoniatge documental, s'ha incorporat al fons de l'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa. Gràcies a les facilitats atorgades pel seu personal, m'ha estat possible donar-hi una ullada que m'ha resultat força interessant, encara que no sorprenent.

Darrerament conversàvem amb assiduïtat, motiu pel qual les complicitats apareixien amb freqüència.

En sengles arxivadors i petites agendes hi trobem anotades les excursions realitzades del 1944 al 1996; en alguns casos es detallen minuciosament i testimonien de manera clara el seu pas, primer pel Pirineu i després pels Alps.

Les primeres vivències, després de recórrer els paisatges del nostre entorn, ens transporten al Pirineu. El 1956 realitzà la travessada Midi d'Ossau-Pic Long de la qual ens sorgiria la narració que li valgué el 1r. Premi del Concurs Literari 1956 convocat pel Centre Excursionista de Catalunya.

El 1960 ens deixa constància del seu debut als Alps, amb l'ascensió al Mont-blanc.

Després no parerà de fer-se present a la més significativa de les serralades de l'Europa occidental, petjant els principals nuclis alpins ubicats a Itàlia, França, Suïssa i Àustria.

I sempre acompanyat de la seva esposa i fidel companya de cordada, la Teresa Gotsens i Cadafalch (1923-1996. Vegi's ARXIU gener-juny 2000) a la qual de manera obsessiva recordava contínuament.

Passo per alt comentar el tràfec inherent a les moltes i importants activitats musicals del nostre personatge. Prefereixo centrar-me en qüestions afins que compartíem.

Entre el material analitzat ha aparegut una peça de creació literària que se suposa inèdita. Reflecteix la sensibilitat i emoció que s'amagaven darrera d'un personatge aparentment eixut i aspre. Caràcter que se l'hi accentuà després de la mort de la Teresa i de la progressiva pèrdua de visió que l'afectava.

Confio que el Consell de Redacció de l'ARXIU sia benèvol i en homenatge al biografat, faci possible la publicació d'alguns paràgrafs corresponents al treball esmentat, inspirat en una vivència de les vacances de 1958. La transcripció total es faria massa llarga.

Títol:

“Touquerouye”

“...a fora continuava la tempesta. No sé quantes hores havien transcorregut. Però aleshores vaig començar a sentir el desig de voler contemplar cara a cara la tempesta en plena efervescència. I una estona després, evitant despertar als altres, vaig sortir del sac de dormir i em vaig dirigir a l'entrada del refugi.

La porta de ferro grinyolà lleugerament a l'obrir-la i instantàniament la resplendor d'un llamp em deixà enlluernat. Vaig sortir al defora i em vaig quedar arrecerat al llindar. El ressò dels trons era continu. Tota la muntanya estava presa d'un fosc i paorós brogit. La ininterrompuda lluminositat dels llamps em permetien veure un cabdell de negroses boires que havien embolcallat les muntanyes d'aquest regne de gel i roca. La pluja era intensa, constant. La tètrica boirada dibuixava convulsives formes amb un desfici incessant i l'espetec dels trons seguia sense parar, impertorbable, eixordador.

Entre interessat per l'espectacle i, al mateix temps, una mica espaiat per la desenfrenada exuberància d'elements desencadenats, contemplava des d'una privilegiada primera fila aquell devessall d'incontenible feresa. Llamps, trons, aigua... La tempesta batia al seu ple.

De sobte sense que hagués esment de l'instant exacte, vaig notar que s'havia produït una alteració. No podia aclarir que havia passat però quelcom diferent es palpava enmig d'aquell enrenou.

Continuava caient aigua sense parar; continuava el llampegueig seguit; continuava el fort soroll dels trons... Si; n'estic segur. Encara avui, que ha passat molt de temps d'allò i he vist moltes altres vegades la muntanya esfereïda, encara avui, repeteixo, n'estic convençut. Durant aquella nit de tempesta, els pics es parlaven. En aquella alterada nit d'agost el Mont Perdut, el Marboré, els Astazous i el Cilindre conversaven entre ells. Jo, minúscula figura allà on tot es grandió, no podia entendre aquella mena de llenguatge que més aviat em feia basarda.

Què hauria donat per saber aquell llenguatge de les muntanyes!

Les veus fortes, profundes, ho omplien tot. És que les muntanyes, aquelles muntanyes, esperaven les nits de mal temps per parlar-se entre elles? No sé quanta estona o quantes hores em vaig quedar allà fora, absort, suggestionat, escoltant, sense entendre, aquella gegantina conversa.

La resplendor dels llamps esquinçant l'espai, la turbulència de les boires continuava...

L'endemà al matí grinyolà de nou la porta de ferro del refugi. Vaig treure el cap al defora amb cautela, amb temença que continués el mal temps. Però entremig de les filagarses dels núvols que es retiraven lentament, s'hi obria el color pujat d'un cel blau esperançador”.

A les darreries del 1996 amb el decés de la Teresa, s'acaben les anotacions a les agendes i apareixen unes simples notes en fulls de paper de petit format. Transcriu un dels darrers:

“2002, 23 d'agost. Tarda a l'Obac”

L'indret i el moment m'han semblat proclius per a interpretar-ho com l'Alfa i l'Omega d'una passió per la muntanya, a la qual el company traspasat li fou fidel fins al darrer moment.

ELS ACCIDENTS EN L'ESCALADA SOBRE ROCA

Per Fernando MERCHÁN BRAVO

Essent l'escalada en roca una activitat amb risc, han de prendre's molt seriosament totes les operacions que caldrà realitzar quan la practiquem.

Em cal aclarir en primer lloc, per tal d'evitar el somriure de molts dels meus companys de cordada, que no prenc massa en consideració el que acabo d'exposar en el primer paràgraf. Per això, per prendre'n consciència jo mateix, és el motiu d'exposar-vos-ho aquí. També ho és per mostrar la visió d'un escalador amb més de seixanta anys de vida.

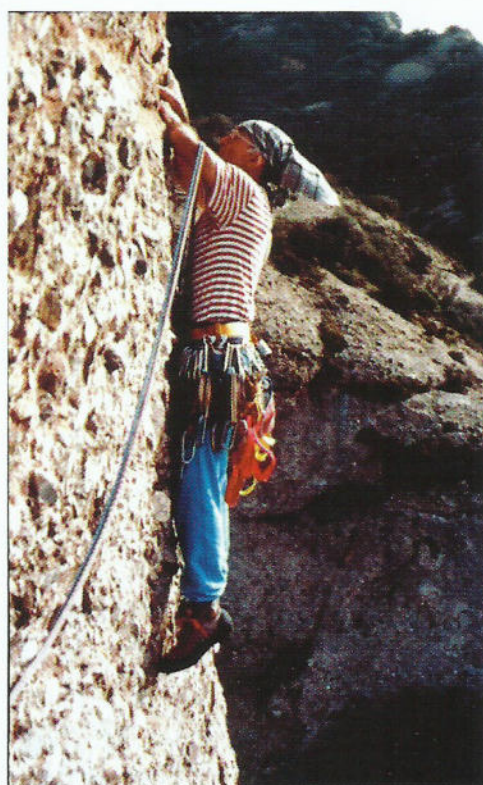
L'accident és aquell fet que de manera ràpida, fortuïta, impremeditada i incontrolada, ens porta de res a tot, si entenem com a "tot" la pròpia vida. El meu amic en Joan Cerdà, en el transcurs de moltes de les nostres aventures, em deia sovint: *"Ferran, agafa't també en els llocs fàcils, que en els difícils ja veig que t'hi agafes prou"*.

Dos dels meus accidents s'han produït en llocs fàcils, però amb molt risc. Deixeu-me doncs, que us els relacioni d'una manera minuciosa, ja que crec en l'interès de cada cas. El tercer va ser molt diferent als anteriors, però conté una experiència també digne d'exposar-se. Amb danys, no n'he sofert cap més fins al moment.

Exposo doncs les meves experiències:

El primer, juliol de 1988. Estrebada de lligaments del peu esquerre. Montserrat, a la via "Electric Ladyland" de la Paret de l'Aeri. Composem la cordada tres companys i ens repartim l'escalada en tres parts iguals. A mi em toca sortir en primer lloc. Faig els tres primers llargs de corda seguint els díedres de la "Pany-Farrera", d'una dificultat de cinquè grau, si tenim en compte la inexistència d'assegurances. Realitzats en forma ràpida, ens plantem davant de la quarta tirada, un tram herbós, que no ha de presentar cap problema, és per això que dic als companys: *"Ja som a la fi de la meva part; ara vaig de convidat, després aniré de segon"*.

Inicio el nou llarg però no per on tothom l'acostuma a fer, sinó per un curt díedre, que puja més a l'esquerra. Avui aquest tram és ben assegurat degut a passar-hi la via "Barra Lliure". Remunto dos metres en posició de cames obertes, el peu dret

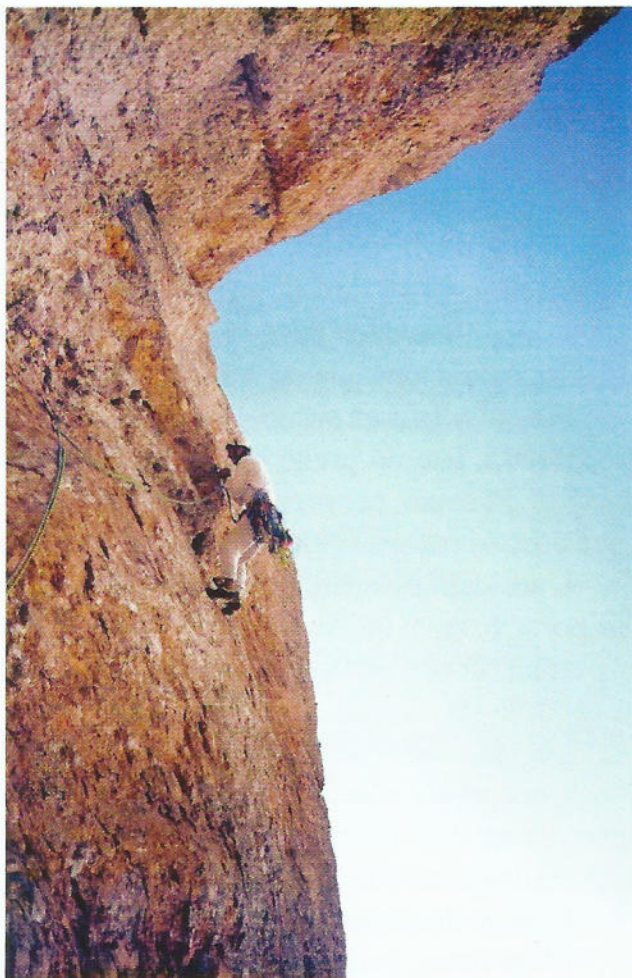
sobre roca bona i l'esquerra damunt de la terra vermellosa i dura. Davant meu la sortida del díedre amb preses de mà mancades de la generositat, que a mi m'hauria agradat. Sense mirar giro el peu esquerre, que de sobte rellisca i ja sóc a baix del repeu, fent companyia als meus companys. Però, pobre de mi, a la base del díedre sorgia una pedra d'aquestes que van tan bé per a asseure-s'hi, la qual va frenar en la caiguda el meu peu esquerre. Conseqüències: una gran estiregassada que va distensionar i assotar vilment els lligaments, havent de finalitzar l'escalada amb un fort dolor al meu peu. Després, molts dies amb la cama estesa i guardant una quarantena sense cap mena d'activitat. La pedra que va provocar l'accident va ser retirada posteriorment per mi mateix en una segona escalada.

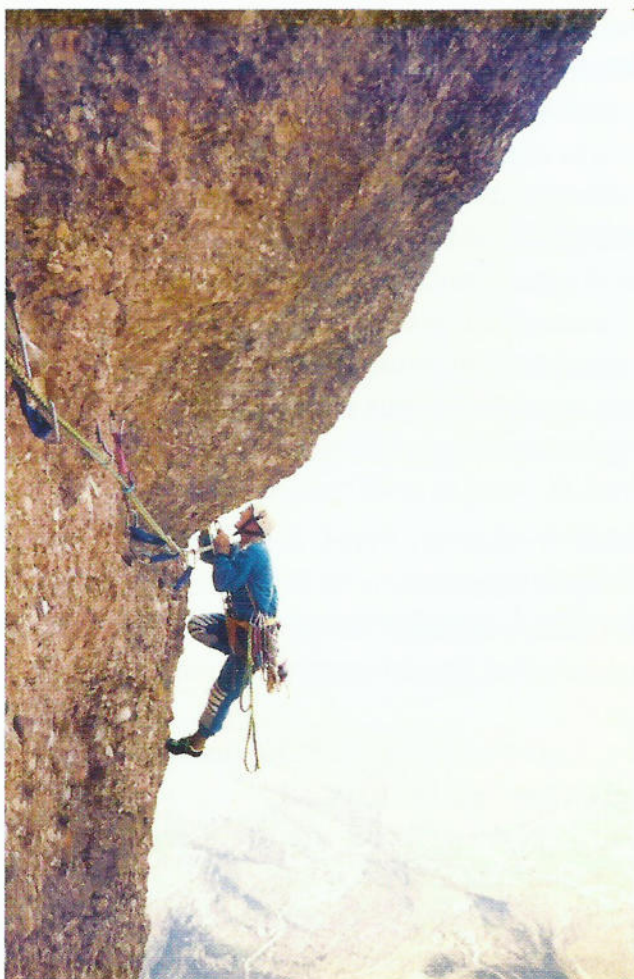
El segon, desembre de 1989. Fractura de la clavícula esquerra. Sant Llorenç del Munt, ascendint la via Sud-oest del Cavall Bernat.

Com sabeu, la base del monòlit és d'un gros conglomerat terrós. Les seves grans preses, les coneixia perfectament ja que com a entrenament sovint les escalava en solitari calçat amb les "bambes" de caminar. Els dies anteriors a l'ascensió havia plogut copiosament i en iniciar l'escalada, si bé la part exterior de la roca estava seca, no era així en el seu interior, on persistia encara la humitat. La primera tirada no té cap mena d'assegurança i el normal va ser pujar per l'altre costat més fàcil.

El dia escollit no era gaire propici, doncs de nou amenaçava pluja. Aquest va ser el motiu de no anar a Montserrat i quedar-nos a Sant Llorenç, més a prop de casa.

Amb el Joan Cerdà ens encordem i jo inicio el primer llarg, pujo uns sis metres, fins arribar a un extraplom que davant meu em barra el pas. Segueixo i m'agafo a una gran presa amb la mà esquerra, m'hi enganxo fort i començo a fer la superació, però la maleïda no accepta el joc i surt disparada del lloc d'on no hauria d'haver sortit mai i caiem junts directament al terra. Després ja no tinc cap record, doncs en girar-me en la caiguda dono un cop de cap a la roca. Durant quinze minuts perdo el coneixement. Quan em desperto estic sol i em trobo tot ensangonat. M'aixeco, recullo la motxilla i començo a baixar, fins

que veig arribar adelerat al Joan, junt amb d'altres, doncs havia anat a demanar ajuda. No cal dir com ens alegrem del reencontre. Explico la meua versió del succés i que la pitjor conseqüència que m'havia passat era el trencament de clavícula. De nou altre retorn a casa molt dolorós i uns altres quaranta dies de repòs i d'aïllament apartat de l'escalada.

El tercer, setembre de 1993. Esguinç inguinal de la cama dreta. Montserrat, fent la via "Violeta" a la zona "free" de Can Jorba.

Estem acabant el dia juntament amb el company Heinz Pokorski i decidim com a cloenda d'activitat, fer el primer llarg d'una via que hem vist qualificada de 6a, amb retolador, a l'inici de la paret. La continuació del segon llarg segueix amunt un xic cap a la dreta, però ara veiem que aquest és catalogat de 6b, dificultat que considerem excessiva per avui. Pensem que ja el farem un altre dia i baixem, considerant que si un 6a ja era

prou per avui, encara ho seria més el 6b.

Després de dues setmanes, en Joan Cerdà i jo tornem de nou allí. En Joan fa el primer llarg de corda i qui subscriu s'apunta a continuar amb el segon. Instal·lats a la reunió començo amb intenció de seguir cap a la dreta. Aleshores en Joan em diu el que jo no pensava haver d'escoltar: "*Ferran, mira cap a l'esquerra, que és per on continua la via*". Giro la vista a l'esquerra i els meus ulls veuen una línia de "parabolts" que després d'un flaqueig segueixen verticals fins a trobar-se amb uns extraploms. Penso –de nou tornes a estar davant d'embolics seriosos –i acte seguit sento al Joan que torna a dir-me: "*Mira-t'ho bé Ferran, qui sap si els companys que han obert la via, aquí han encertat la dificultat millor que a la primera tirada...*" Doncs bé, inicio el flaqueig i m'asseguro amb el primer parabolt, continuo vertical i parabolt, ara començo l'extraplom, creu-ho dos passos i altre parabolt, intento la sortida, però "passo d'ella"... i resto en suspens ... i no pas de feina i sou precisament. Intento anar cap amunt i em falten les forces, i per anar cap avall no tinc prou valor com per deixar-me anar al buit. Miro al Joan i el veig a la reunió prest per recuperar cordes. Penso que no puc caure i que he de sortir ràpid d'aquí. Respiro a fons i amb un fort impuls m'incorporo i salto sobre l'extraplom superant-lo. No puc evitar un

fort crit, i no precisament de goig triomfal com s'acostuma en aquestes ocasions, sinó que aquest és produït per un dolor intens i penetrant en la zona inguinal, de la cama dreta. “–Joan, m’he trencat!” Romanc fixat com puc a la paret amb la mà i el peu esquerre, mentre amb l’altre mà em faig uns massatges a la zona adolorida. El dolor cessa una mica i considero que potser no és tant greu com em pensava. Així és que flanquejo vers a la dreta i segueixo amb més suavitat, acabant el llarg. Baixem i després d’uns massatges som encara capaços d’escometre altres llargs de corda de les nombroses vies allí existents.

Al dia següent el dolor però persisteix i tinc dificultats per obrir la cama i fer el gir. Mitjançant una vena ample i adhesiva, que mantinc durant una setmana, em bloquejo la zona. Després, per precaució, altre quarantena sense tocar roca i cas solucionat.

ANÀLISI

De totes les experiències cal sempre treure’n coses positives. Amb aquesta finalitat dono fe de que en moltes ocasions sentim o tenim la consciència del que ens succeirà a través del nostre sisè sentit, brindant-nos així una possibilitat de sortida. L’aprofitament d’aquesta, no sempre depèn de la nostra capacitat. Ara deixeu-me fer una autocrítica dels tres casos.

En el primer, vaig rebre l’avís abans de moure el peu esquerre, motiu de la caiguda. Podia haver descendit i efectuar la pujada pel costat més fàcil i usual.

En el segon, vam caure plegats la presa i jo al despendre’s aquesta. Crec en aquest cas que no podia fer res, potser, haver vigilat i controlat una mica més.

En el tercer, devia haver considerat i practicat prèviament la tècnica utilitzada en les anomenades vies “free”, que com bé sabeu consisteix en superar les màximes dificultats sempre en escalada “lliure”. En aquests itineraris, normalment molt ben assegurats, els seus practicants quan no poden superar un determinat pas de dificultat límit, diuen: “–Company, agafa’m!”, i no dubten en llençar-se al buit en una caiguda controlada. Aconsello s’apregui la lliçó d’aquesta experiència, doncs com que jo no la tenia aprovada ni practicada la culpa era tota meva. He de fer pràctiques de llançament i caiguda en vies ben assegurades, on no hi hagi cap mena d’exposició.

Ara la meva conclusió.

En narrar aquests accidents, molt diferents entre ells, el meu desig no és el de prevenir, ni d’angoixar a ningú. Tots sabem i acceptem els possibles riscos a què ens exposem practicant l’escalada a la que tan alegre i profundament lliurem el millor de cada u de nosaltres amb gran generositat. Si que vull puntualitzar, que alguns dels accidents que es produeixen, es podrien i deuriem haver estat evitats, encara que per això s’hauria de renunciar a la momentània pèrdua d’orgull interior i aquest prestigi només nostre, que ens impedeix cercar i efectuar el pas de la dificultat pel lloc més fàcil.

Pensem que els nostres companys de cordada i nosaltres mateixos, una vegada acabada l’aventura, conjuntament us agrairan el gest. Anem preferentment a gaudir de l’escalada, doncs no estem fets per viure en el dolor que comporta un accident. També cal tenir en

compte un altre risc, el trencament o ruptura de la cordada, per disminució de la confiança dipositada en la seguretat d'acció d'algun dels seus membres. Cal que fem les coses el millor possible per evitar la responsabilitat, que sol ser un llast lamentable en aquest cas.

Vull dir-vos, com epíleg final, que he compaginat aquest treball amb la finalitat que la seva lectura i pensaments en ell exposats, incideixin a les ments de tots els amables lectors. Sovint quan ens informem dels accidents, ho fem sempre per la premsa, amb una nota molt breu redactada per una tercera persona, la qual, possiblement, no te cap mena d'experiència ni coneixement del nostre esport. Així és què si amb el meu escrit he pogut evitar tan sols un accident, me'n sentiré ben pagat.

Nota

En el full mensual d'activitats del passat mes d'octubre de 2007, va sortir un treball titulat, "*Crònica d'una escalada a Mont-Rebei*", original d'en Ferran Merchán Bravo, i que malauradament no va poder veure'l publicat al nostre Periòdic Mensual. Tan sols uns dies abans de la tramesa de la publicació, el 20 de setembre del mateix 2007, a l'amic Ferran li va sorprendre la mort sobtadament mentre sopava tranquil a casa seva, acompanyat de la seva esposa Belén. Junt amb aquell article, ell ens va lliurar també el que ara heu llegit i que pel seu contingut, aleshores, vàrem creure més oportú guardar-lo per ser publicat a la revista ARXIU del Centre Excursionista de Terrassa.

El soci del Centre Excursionista Ferran Merchán, des del seu començament a l'entitat havia mantingut sempre una gran activitat excursionista. Més endavant, fa ja una colla d'anys, va entrar, ja gran, al món de l'escalada. Això no obstant, no va ser cap impediment per realitzar activitats de gran envergadura i aconseguir ascensions i escalades envejables arreu dels massissos del país i d'altres més importants com els Alps Dolomítics.

En reconeixement a les activitats realitzades, l'any 1987, va ser nomenat "Millor Esportista Terrassenc" en la categoria de muntanya. L'any 2002 li va ser concedit el títol de membre d'Honor del "Grupo de Alta Montaña Español", i aquest mateix any, obtingué també la distinció anual de la Federación Española de Montañismo a la "Millor Gesta Esportiva de Muntanya". Finalment el Centre Excursionista de Terrassa, en la festa d'homenatge a la fidelitat dels socis, en el transcurs del "Dinar de Germanor", li atorgà la insígnia de plata de l'entitat en mèrit a les activitats realitzades.

Avui, amb la publicació d'aquest treball seu, volem retre-li un darrer homenatge a l'amic Ferran i alhora reiterar de nou el nostre condol i sentiment per la seva pèrdua, fent-ho extensiu a la seva esposa, fills i néts, així com a tots els seus companys de cordada, amb qui va compartir les experiències esportives més meravelloses de la seva vida.

Redacció

ANTONI VENTURA i ASTALS

(9-12-1928 / 19-11-2007)

Per Jacint CUYÀS i TUSELL

Creiem que és bo recordar les persones, com l'Antoni, que ha viscut de forma positiva envers la societat, que han donat més del que han rebut, que de la seva vida han fet alguna cosa més que viure i treballar per ells, que han treballat per als altres. Perquè hem d'honorar-los i hem d'imitar-los.

El Toni va estimar i admirar molt al seu pare, Josep Ventura i Freixes, un *senyor* de la cultura terrassenca; lletraferit, que feia poesia, entusiasta de l'Esperanto, hi va traduir *Solitud* de Víctor Català editada el 1967. Oblat de Montserrat, i membre de l'Associació Catalanista. I el Toni va voler seguir, en l'estimació a Catalunya; amb la seva realització nacional, la seva cultura, la seva llengua i la seva terra, i en la Fe Cristiana.

El seu temperament i les seves conviccions el portaven a l'acció. Preferia la feina als càrrecs, i no parava mai. Era discret i eficient. Compromès amb Catalunya, la seva cultura, la seva llengua, i la seva gent.

Per ell la família era molt important: L'estimació i l'educació dels fills... i després els néts... Organitzava trobades amb els seus cognoms, excursions, viatges i campaments familiars. Últimament amb els néts feia sortides a l'Hospital de Sang o al Queixal Corcat... Quan va morir la seva esposa, fa un any, el Toni va quedar tocat.

Va ser un bon professional que estimava la seva feina. Format en els estudis d'Enginyeria Tèxtil, el recordem en la seva tasca en el Laboratori de l'Acondicionament on era estimat per la seva responsabilitat, competència i bon tracte amb tothom. Però necessitava donar-se més i es va dedicar, als vespres, a l'ensenyament en L'Escola de Formació Professional. Feia cursos de tècniques tèxtils per empreses, i participava en organismes tècnics i professionals. Va reunir una important biblioteca especialitzada en el tèxtil amb una bona colla de fitxes i apunts ben sistematitzats.

Com en tants altres casos, la seva estimació a la Pàtria coincidia amb l'estimació a la Natura i també es manifestava en la seva necessitat de trepitjar la seva terra; en l'excursionisme. L'any vinent hagués fet els 50 anys de soci, sempre actiu, del Centre Excursionista de Terrassa i amb un palmarès extraordinari: Encara que mai no va ser president ni responsable de campaments o d'excursions col·lectives, va ser de juntes, fins a vicepresident, i en els seus 25 campaments, on amb la seva família havia participat, sempre hi col·laborava eficaçment en el seu muntatge i organització i els aprofitava a fons per fer totes les excursions i tots els cims que podia. Sempre estava a punt de treballar pel Centre; va tenir una participació important en la confecció del mapa de Sant Llorenç del C.E.T. del 1988. Sovint participava en les excursions organitzades pel Centre, i també amb grups de companys, gairebé sempre era el que reservava el lloc, treia bitllet, feia el programa i el resum... però els qui vam tenir la sort d'anar alguna vegada amb ell, recordem

que, a més de la seva capacitat per organitzar, documentar-se, caminar fort i grimpar, el millor era el seu tracte, amb sentit de l'humor, considerat amb els altres; es feia estimar i respectar. Només per donar una idea de la seva activitat excursionista, en els seus papers podem trobar que havia pujat a 25 pics de més de 3.000 m., i hi havia pujat 88 vegades, per exemple 8 vegades a l'Aneto. Bon coneixedor de Sant Llorenç, "el seu pati", de Montserrat, del Montseny, del Montsant... dels Pirineus, i alguna cosa dels Alps... A les últimes Marxes Populars del Centre, aconseguia el premi del participant de més edat. També va participar en les excursions de protesta per la desgraciada pista de la Diputació al Parc. Els últims anys cada setmana sortia amb els seus amics del dimecres resseguint tots els plecs de les nostres muntanyes, gaudint de la natura i de la conversa i de la broma... al final quan ja no estava gaire bé i li dèiem: què Toni com estàs? ens deia, rient-se d'ell mateix: de qualsevol manera!...

La seva fe catòlica la practicava amb discreció. Participaven, amb la seva esposa, a la missa dominical a la parròquia, i de tant en tant, els agradava anar a missa a Montserrat amb la família on celebraven els esdeveniments importants. Molt discretament havia comentat que en arribar dalt d'un cim sempre resava un Parnostre i també que una vegada amb un petit grup van coincidir amb un parell d'excursionistes i en arribar al cim va resultar que eren el pare Llimona amb un altre i van ser invitats a participar en la celebració d'una missa allí dalt; pel Toni fou una Missa inoblidable...

El seu compromís social fou ampli: Participava en la fundació de La Colla Tabola i la seva transformació en l'EPIC i en el funcionament dels seus primers anys. S'uneix als grups Cristianisme i Catalunya, en clandestinitat, com detalla J. Canyameres al Diari Terrassa del 23/11/07, i ajuda l'editorial de la nova cançó EDIGSA i Cavall Fort. Col·labora en ponències del Congrés de Cultura Catalana. Participa intensament en la fundació de la llibreria L'Àmfora, només en català i al 1962, en aquells moments una activitat de risc. També treballa en la consecució de la delegació d'Òmnium Cultural per Terrassa, primera de Catalunya, i participa en les seves juntes inicials i ens els seus programes de coordinació d'actes culturals locals, i en la comissió d'ensenyament que va aconseguir que es donessin hores lectives de català en les escoles estatals de Terrassa, dins el seu horari escolar, i en els inicis dels 70's. El 1967 també col·labora en la consecució i realització dels estudis sociològics que l'institut ISPA fa de Terrassa. Ajuda al grup de l'Espar Típic a aconseguir el finançament popular inicial del diari AVUI i a fer futurs subscriptors. I quan Jordi Pujol diu que s'ha acabat el "fer país" i ara cal fer política; fer partit, el Toni s'hi apunta de seguida, participa en la fundació local de Convergència Democràtica de Catalunya, i des d'aleshores n'ha estat un militant actiu; membre de comitès locals i de la sectorial nacional d'ensenyament, comissions electorals i participant de llistes electorals i sempre interventor en totes les eleccions.

Sempre estava a punt i no parava. Respectava i estimava tothom. Crec que l'Antoni que hem estimat i estimem, era un terrassenc exemple per a tots.

CRÒNICA

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

Es celebrà el dia 18 d'abril, al nostre estatge social, sota la presidència d'Àngel Casanovas i acompanyat dels vicepresidents Salvador Vives, Francesc Muntada i Enric Prat, i el secretari Josep Ma Escoda. Van assistir-hi cinquanta tres socis.

El secretari llegí l'acta de l'anterior assemblea, celebrada el 31 de maig de 2006, la qual fou aprovada.

A continuació el president informà que l'entitat té 2342 socis, havent-se produït 423 baixes (101 personals, 10 per defunció i 312 per impagament). S'aclareix que molts impagaments ho són per causa de persones que s'apunten a algun curset i quant aquest s'acaba, si no els interessa ja no continuen.

El president té un record per aquells socis difunts que ens han deixat el darrer any: Tomàs Casanovas, Francesc Duran, Lázaro Ferreira, Pere Verderi, Xavier Gonzàlez, Jaume Rosaura, Francesc Badiella, Toni de Ignacio, Enric Madariaga, i Jaume Astals.

S'informà que els deu primers socis són: Josep Cuartero i Cabré, Joan Girona i Boada, Carles Ballbè i Artigas, Àngela Brugueras i Font, Cèlia Carles i Soriguera, Manuel Planchat i Villacampa, Josep Ma Àrias i Ventalló, Josep Vidal i Cañameras, Joan Fontanals i Alegre i Alfons Sanagustí i Sataulària.

Àngel Casanovas destaca l'activitat feta pel consoci Elies Coll a les Catedrals de Valtoro, a l'Himàlaia, on ha conquerit una punta verge, obrint una via de 7è grau de dificultat. També felicita a Marcel Puig i a la Lluïsa Pijoan per haver completat els cent cims que organitza la Federació.

Seguidament els presidents de cada secció –o vocalia– exposaren les seves activitats. Van parlar: Ton Grau (Secció de Fotografia), Enric Sanllehí (Secció de Ciències Naturals), Josep A. Berenguer (Secció d'Alta Muntanya), Ricard Alegre (Petites Travessades), Gemma Pirla (Secció d'Investigacions Subterrànies), Robert Rué (Vocalia de Senders), Pere Mesallés (Secció d'Esquí) i Montserrat Malgosa (Vocalia de Cultura).

El president informà que la Secció d'Esquí té actualment NIF propi. Joan de Ignacio, advocat, ha redactat un document que és llegit íntegrament per tal d'assabentar a l'assemblea del tema. Resumint: el Club d'Esquí Terrassa seguirà formant part del Centre Excursionista de Terrassa, i ocuparà el mateix espai que ocupa actualment a la primera planta de l'immoble del carrer de Sant Llorenç números 10 i 12, del qual n'és l'únic propietari el Centre Excursionista de Terrassa, amb l'objectiu de que pugui dur a terme les seves activitats administratives i organitzatives. No es podrà donar d'alta cap soci del Club Esquí Terrassa sense que prèviament es doni d'alta en el Centre Excursionista de Terrassa. El president del C.E.T. serà automàticament president honorífic del Club d'Esquí Terrassa, sense interferir en les funcions del president del Club. El document té caràcter indefinit, doncs és voluntat de les dues parts de no limitar-lo en el temps.

S'aprova convocar una Assemblea Extraordinària per modificar en els Estatuts el nom de Secció d'Esquí per Club Esquí Terrassa del Centre Excursionista de Terrassa.

Després, l'administrador de l'entitat Jordi Badiella, informà que l'any 2006 es pogué eixugar les pèrdues de 2005. D'aquesta manera, l'economia s'ha tornat a estabilitzar. Fa una exposició dels comptes dels quals se'n lliura una còpia a tots els assistents. L'emissió de quotes i altes de socis sumen 153.445,25 euros. Altres ingressos són 32.151,40 euros, fent un resultat total de 185.596,65 euros. En quan a despeses el total és de 179.783,77 euros. El romanent és de 5.812,88 a favor.

La proposta de pressupost pel 2007, degudament detallada, és de 181.015,94 euros. S'aprova l'estat de comptes i el pressupost.

Al no haver-se lliurat cap proposta ni suggeriment a la Junta Directiva, tal com estipula la convocatòria de l'Assemblea, es passà al darrer punt de l'ordre del dia: precís i preguntes. Es demanà que en els resums de l'estat de comptes es reflecteixi l'actiu i el passiu. A l'anterior local, de lloguer, segons quines dades no feien falta, però ara, tenint propietat, és important el compte de patrimoni. I amb aquest tema acabà l'Assemblea.

ACTES CELEBRATS

—Dijous 18 gener: *H2O TROPICAL: PIRAGÜISME D'AIGÜES BRAVES A COSTA RICA*. Costa Rica, és un dels països amb més reserves naturals. Tot piragüista és un punt que ha de visitar. Impenetrables selves, volcans actius i rius salvatges de gran cabal. Presentació a càrrec del Sr. Jordi Roset i Llobet.

—Dijous 25 de gener: *LA RUTA DEL DUERO EN B.T.T.* Sessió a càrrec del nostre consoci Sr. Narcís Serrat i Comerma. El curs del riu Duero des dels Pics d'Urbion fins a Porto (Portugal) un gran ventall de visions d'aquest recorregut en bicicleta de muntanya.

—Dijous 1 de febrer: *COM AFRONTAR ELS GRANS REPTES DE LA VIDA*. A càrrec de la Sra. Montserrat Camarasa, psicòloga.

—Dijous 8 febrer: *L'ART DE VIURE AMB ELS ALTRES. ESTRATÈGIES DE COMUNICACIÓ*. Conferència de la Sra. Carmen Cuenca, psicòloga.

—Dijous 15 febrer: *PÈRDUES I GUANYS. EL PROCÉS DE DOL*. Sessió a càrrec de la Sra. Marga Jordana, psicòloga.

—Dijous 22 febrer: *EL PRIMER AMOR. L'AUTOESTIMA*. Última de les sessions de psicologia a càrrec de la Sra. Assumpta Junyent.

—Dijous 15 març: *DESERTS, COVES I VOLCANS*. El Dr. senyor Joaquim Monturiol ens presentà un recorregut per les illes de Fuerteventura, Lanzarote i Lobos (Canàries).

Descripció de les diferències climàtiques entre les diverses illes de l'arxipèlag. Els paisatges volcànics més impressionants i les coves de grans magnituds.

—Dijous 22 març: *ELS REPTES DE LES MIGRACIONS*. Conferència a càrrec del Sr. Arcadi Oliveres, president de “Justícia i Pau”.

—Dijous 29 març: *EL CAMÍ DE SANT JAUME, DES DE MONTSERRAT I DES DE RONCESVALLES*. Presentació de la Sra. Glòria Vinyals, presidenta de l'Associació d'Amics dels Pelegrins a Santiago, va explicar la síntesi de la guia de la que és autor el Sr. Joan Fiol i Boada, soci de la nostra entitat i vocal d'aquella associació barcelonista. La guia inclou itineraris coneguts pels pelegrins, com el Camí Català des de Montserrat.

—Dijous 19 abril: *L'EXCURSIONISTA DINS DE L'ESPÈCIE HUMANA*. Taula rodona humorística a càrrec dels ponents Srs. Jaume Aulet, professor de literatura; Salvador Cardús, sociòleg; Ada Castells, escriptora i Raimon Escudé, advocat. En va ser moderador: Salvador Comelles, professor i escriptor.

—Dijous 26 abril: *TRAVESSADA A PEU, DES DEL CAP DE CREUS FINS AL CAP DE FINISTERRA*. El Sr. Jordi Colell ens oferí aquest audiovisual amb imatges del recorregut en solitari de 1.700 qm a través del camí de Sant Jaume i el GR11.

—Dijous 3 maig: “*EL PREU DE SER CATALANS*”. Presentació del llibre d'aquest títol a càrrec de la seva autora la Sra. Patricia Gabancho i organitzat per la coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana.

—Dijous 17 maig: *EL CAMINANT DE LA TERRA*. Acte d'homenatge, commemoratiu del 75è aniversari de la mort de Santiago Rusiñol. Hi intervingueren el Sr. Jaume Aulet, professor de literatura de la UAB i la Sra. Vinyet Panyella, escriptora i biògrafa de Rusiñol. Complement amb la lectura de textos de Rusiñol a càrrec del Sr. Tomàs Nadeu.

—Dijous 24 maig: “*ALLÀ A LA ETIÒPIA*”. Presentació del relat del viatge de dos socis de la nostra entitat a càrrec del Sr. Ramon Arribas i Quintana afectuat a l'estiu de l'any 2006 a un dels països més recòndits i amb més personalitat del món.

—Dijous 7 juny: presentació de dos documentals del Sr. Josep Vidal i Masó en el Centre Cultural de la CAIXATERRASSA: “*EL DESIERTO PINTADO*”: Parcs Nacionals a la conca del riu Colorado i el Gran Canyon; els comentaris i presentació van anar a càrrec del nostre consoci el Dr. senyor Josep Ma Arias; i “*ROSSIYA- DE MOSCOU A VLADIVOSTOK*” altre documental del mateix autor. El mític ferrocarril transiberià, la seva història i recorregut de mes de nou mil qm. Aquestes filmacions obtingueren els anys 2005 i 2006 els premis del Concurs del C. Excta. de Catalunya (1rs premis). Concurs Nacional de Navàs (2ns premis) i Biennal Ciutat de Sabadell (3r premi) i certamen de cinema Miquel Fàbregues (1r premi).

Acte programat dins la XVI Setmana del Medi Ambient de Terrassa.

—Divendres 8 juny: “*LES COVES DE SAL DE CARDONA EN EL MARC DE L'EQUILIBRI SALÍ*”. Acte programat dins la XVI Setmana del Medi Ambient de Terrassa i organitzada per la S.I.S. Sessió a càrrec del Sr. Ferran Cardona i Oliván, llicenciat en ciències geològiques i expert en l'estudi del carst. “El salí” de Cardona és l'aflorament de sal més important de l'Europa Occidental. Explicació de les labors primeres per explotar les sals potàssiques que amaga el subsòl.

—Dijous 14 juny: “*PEL·LÍCULES GUANYADORES DEL 24è FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA DE MUNTANYA I AVENTURA DE TORELLÓ*”. Es presentaren els films: “*ASIEMUT*”, de O. Higgins i M. Carrier –Canadà– Premi Grand Valira al millor film d'Esports de Muntanya 2006. Travessada en bicicleta a través de Mongòlia i l'Índia en sis mesos de lluita per recórrer vuit mil qm. “*AMAZONIAN VERTIGO*” de E. Wendenbanm –França– Premi Caixa de Sabadell al millor Film de Muntanya 2006. “El Salto del Ángel”, la cascada més alta del món, amb una caiguda de 1.000 m fins a la base. L'equip internacional format pels excampions mundials d'escalada Srs. S. Bodet i A. Petit i el català Sr. Toni Arbonès, obtenen una difícil via propera a la cascada, després de 15 dies d'esforç, sempre suspesos en el buit.

—Dilluns 29 octubre: sessió en el Cinema Catalunya. Presentació audiovisuals del Sr. Josep Vidal i Masó: *BANGLADESH UN PAÍS AMENAÇAT*. Les amenaces que l'afecten: la intolerància d'una religió fanàtica i el canvi climàtic que poden incidir sobre un país molt properament.

“*JOAN ARÚS, VERSOS I PAISATGE*”. Biografia d'aquest poeta castellarenc en el 25è aniversari del seu decés. Els paisatges de Sant Llorenç i entorns del seu Vallès natal, inspiradors dels seus millors i coneguts poemes.

—Dijous 15 novembre: *LES MEVES MILLORS ESCALADES ARREU DEL MÓN*. Presentació d'un recull de les seves escalades del Sr. Silvo Caro, que és un dels millors exponents de l'actual alpinisme eslovè. Destaquen les realitzades a la Patagònia, Yosemite, Bagirathi3, Groenlàndia, Karakorum i les dels Alps Julians.

— Dijous 22 novembre: *EXPLORACIÓ ENTRE 6.000 I 7.000 M NOVES VIES EXTREMES A L'HIMALÀIA I ELS ANDES*. Audiovisual a càrrec del Sr. Carlos Buhler, alpinista nord-americà: Baruntse, Everest, Cho Cyu i Danlaghiri, cims escalats fins el 1990. En aquesta sessió ens descobrí unes escalades a diversos pics de 6.000 i 7.000 m dels Andes i Himalàia i ens parlà dels motius específics que el portaren a tirar endavant aquests projectes.

—Dimarts 11 desembre: *ENGRUNES D'ACTUALITAT*. Conferència a càrrec del Sr. Joan Oliver i Fontanet amb una visió del món de les finances i el de la comunicació.

—Dimecres 26 desembre: 39è *CONCERT DE NADAL I TRADICIONAL VETLLADA DE POESIA*. Audició a càrrec de la cobla "La Principal de Terrassa". Francesc Palet i Setó, llegí poemes del poeta Enric Gale (1907-1971) en l'escaïença del seu centenari.

EXPOSICIONS

—Del 5 al 31 de març: "*TINTÍN. LES MEVES AVENTURES PER LES MUNTANYES*". La nostra entitat acollí una exposició realitzada amb motiu del centenari del naixement de Georges Remi (Hergé). Concretament dos dels panells destacaven per la seva relació amb la muntanya: El Temple del Sol i Tintín al Tibet. Exposició produïda pel Servei General d'Informació de Muntanya.

—Del 10 d'abril al 4 de maig: *UN LLARG VIATGE*. Exposició fotogràfica de Xavi Llongueras on es recullen moments diferents i importants dels seus viatges.

—El dia 5 de maig: amb motiu de la Fira Modernista de Terrassa, s'inaugurà una interessantíssima exposició de 36 fotografies antigues d'activitats i excursions del nostre Centre. La gran acceptació entre els socis va fer que dels dos dies previstos d'exposició, aquesta s'allargués quasi sis setmanes.

ACTES SOCIALS

X RUTA DELS TRES MONESTIRS

L'onze de març d'enguany, amb la desena celebració de La Ruta dels Tres Monestirs s'ha consolidat plenament aquesta llarga travessada, tan en el seu recorregut com en l'acceptació dels participants, els quals, força satisfets després de la llarga marxa, l'acaben sempre amb el desig de tornar a repetir-la de nou a la propera edició.

L'ambient de festa comença de matinada a la sortida de Sant Cugat del Vallès. Després la caminada vers el nord ens permet d'assolir La Mola, on trobarem el segon monestir, el de Sant Llorenç del Munt. Des d'aquí l'espectacular silueta del massís de Montserrat, amb les verticals parets que es desprenen dels cims i agulles més característics, ens orienta a ponent i al llarg de la Serra de l'Obac recorrerem aquests paisatges que per familiars n'hem oblidat la seva bellesa. Monistrol serà el final del transitar planer. Ara, refrescats per l'aigua generosa dels brolladors, iniciarem la darrera escalada que ens ha de menar a les portes de la benedictina Abadia de Santa Maria de Montserrat.

Les entitats organitzadores d'aquesta desena convocatòria han estat les següents: Club Muntanyenc de Sant Cugat del Vallès, Centre Excursionista de Mura, Centre Excursionista de Terrassa, Unió Excursionista de Sabadell, Unió Excursionista de Matadepera, Centre Muntanyenc Sant Llorenç i Club Muntanyenc de Terrassa.

Es van inscriure 507 persones i prengueren la sortida 495 participants, dels quals n'arribaren a Montserrat dins del temps reglamentari un nombre de 437 caminadors.

Felicitem a tots els excursionistes que hi van participar, en especial als del Centre, i alhora els encoratgem per a la propera celebració que desitgem i procurarem es realitzi també en bon èxit.

3r CURS D'ORIENTACIÓ EN RECEPTORS GPS

De nou Manolo Barcia, tècnic de Senders de l'ECAM de la FEEC, va dirigir aquest curs, a nivell d'iniciació, que amb 8 classes teòriques i 2 sortides de pràctiques, es realitzà dels dies 27 de febrer al 26 de març.

VII CAMINADA INFANTIL DE TERRASSA

L'edició d'enguany es va fer el dia 3 de juny. L'itinerari va ser de l'Alzina del Sal·lari fins a la Coma d'en Vila per retornar al mateix lloc de la sortida.

Aquesta activitat formà part de la XVI Setmana del Medi Ambient de Terrassa.

VII Caminada Infantil.

DIADA DE SANT BERNAT DE MENTHON

Els dies 9 i 10 de juny es va desenvolupar la tradicional diada de Sant Bernat de Menthon. En aquesta ocasió la programació va variar de les edicions anteriors.

El dissabte, a la plaça del Vapor Ventalló es va fer un berenar infantil, amb animació a càrrec de Carles Cuberes i a continuació, a la sala d'Actes del Centre, Francesc Guillamon

ens oferí la conferència “Era una vegada el sisè grau. Allà als anys 50...”

A les 9 de la nit del dissabte, a la plaça del Vapor Ventalló, es va fer un sopar popular amenitzat amb música tradicional a càrrec del grup Muscat.

El diumenge, al cim de la Mola de Sant Llorenç del Munt, es va fer la missa commemorativa i processó en honor a Sant Bernat i també la tradicional escalada col·lectiva al Morral del Drac.

Diada de Sant Bernat de Menthon. Processó pel cim de la Mola.

59è CAMPAMENT DE VACANCES

En aquesta edició, els participants al campament de vacances van tenir ocasió d'estar en una zona idíl·lica: Eslovènia, al peu dels Alps Julians. Des de Bled, lloc del campament, amb pocs quilòmetres es va gaudir plenament tant de l'alta muntanya com de la costa mediterrània i, sobre tot, dels fenòmens espeleològics, dignes d'admirar. En resum, unes vacances per no oblidar.

76a DIADA DEL CENTRE i 23a MARXA POPULAR DE TERRASSA

Mura va ser de nou l'escenari de la Diada del Centre i de la Marxa Popular de Terrassa. El recorregut d'aquesta va ser un itinerari bàsicament aeri del vessant nord-oest del Parc Natural. De Mura, seguint la carena de la Serra de Sant Lleir, s'arribà al Collet del Llor i Els Emprius, fent el retorn per la casa de la vall i de nou cap a Mura.

Al migdia es va fer el dinar al costat de l'Àrea d'Esplai de la Riera de Nespres, amenitzat pel Miki Giménez.

DINAR DE GERMANOR I ACTE D'HOMENATGE

Dissabte, 24 de novembre. Els nostres associats que enguany assoliren els 25, 50 i 75 anys d'antiguitat i fidelitat a la nostra entitat, van ser distingits amb medalles i placa commemorativa en els transcurso d'un dinar en un conegut restaurant local. Van ser els següents:

25 ANYS

Jordi	Aguilera Farran
Albert	Almirall Sancho
Míriam	Bagué Viver
Oriol	Baltà Josa
Josep	Bordas Nogués
Vicenç	Calvo Farré
Teresa	Casnovas Coma
Maria	Casnovas Coma
Roger	Casnovas Hernández
Maria Teresa	Castany Tomás
Eva Maria	Cervelló Valverde
Ramon	Coll Escala
Carme	Colomer Barba
Albert	Cornellas Pitarch
Carles	Dalmases Llordés
Maria Teresa	Díaz Canosa
Josep Antoni	Falcato Heckendor
Jaume	Ferrer Rosera
Jordi	Latorre Coma
M. Pilar	Mampel Tusell
Josep	Marcet Tarragó
Alfons	Marqués Argemí
Montserrat	Martínez Rodríguez
Anna Maria	Masachs Jornet
Inés	Molina Sánchez
Francesc	Navarro Garcia
Àngels	Navarro Graugés
M. Rosa	Nuri Barrull

Fredi	Parera Avellaneda
Eduard	Pérez Montfort
Albert	Pérez Montfort
M. Teresa	Pladellorens Mallof
Gemma	Planes Batalla
Pere	Prat Santaulària
M. Isabel	Puig Bonay
M. Carmen	Rodríguez Merino
Jaume	Segura Talló
Rosa	Serret Solé
Josep	Soler Corbera
Maia	Soler Mampel
Jordi	Turull Castellet
Esteve	Ventayol Godina
Oriol	Ventura Caellas
Maria	Vives Prunés
Josep	Vivó Boada
Cesc	Vivó Boada

50 ANYS

Agustí	Junyent Mindan
Miquel	Oller Bayo
Eduard	Pérez Figueras
Josep M.	Serrano Siraña
Ramon	Tutusaus Pomés
Francesc	Ullés Plana

75 ANYS

Josep	Cuartero Cabré
-------	----------------

MISSA DEL GALL

Amb una gran assistència es va fer la tradicional Missa del Gall al monestir de la Mola de Sant Llorenç del Munt. La missa va ser oficiada per Mossèn Joaquim Garrit i Rigol. Es cantaren les tradicionals nades i també es repartiren uns goigs-recordatori.

Cants a la Missa del Gall a la Mola.

NOTICIARI DIVERS

BIBLIOTECA

49 van ser les noves incorporacions a la biblioteca del nostre Centre, entre donacions, adquisicions, intercanvis i subscripcions. Per una informació més amplia podeu consultar els Periòdics Mensuals per als socis corresponents al 2007.

COMISSIÓ D'ARXIU

El passat mes de desembre es constituí la Comissió d'Arxiu del Centre Excursionista de Terrassa, amb l'objectiu de recuperar, tractar, conservar i oferir al públic el fons documental de la nostra entitat. Aquesta Comissió està formada per: Joan Pérez Ventayol, Enric Sanllehí, Manuel Planchat i Àngel Casanovas.

NECROLÒGICA

ANTONI VENTURA i ASTALS

El mes de novembre vam perdre el nostre consoci Antoni Ventura (a.c.s.).

Llegiu, si us plau, l'article necrològic d'en Jacint Cuyàs i Tussel (pàg. 220), que glossa la personalitat del nostre estimat amic.

SALVADOR CASTELLS i CAÑAMERAS

El 26 de desembre morí el nostre consoci a l'edat de 87 anys.

Portà a cap múltiples activitats musicals i també excursionistes.

Emportat pel seu amor a la música, havia dirigit a diversos grups de consocis nostres, sobretot en escaure's les festes de Nadal i per interpretar cançons de muntanya.

Formà part com a cantaire de la Societat Coral Joventut Terrassenca. Fundà i dirigí des de l'any 1956 la Coral de Ràdio Terrassa i també el cor infantil. Més tard dirigí la "coraleta". En el transcurs d'alguns anys va portar els seus cantaires cap als paratges més emblemàtics del nostre Sant Llorenç, on allí brindava les més selectes audicions.

Participava en sessions públiques a la pròpia Ràdio, a la Residència de la llar de l'Ancianitat i es prodigava arreu.

Juntament amb la seva esposa Teresa Gotsens (a.c.s.) i el matrimoni Costa-Marcé, havien fet múltiples excursions. En Joan Costa, inspirat poeta, resumia poèticament les seves impressions de la muntanya i aleshores en Salvador Castells les musicava. Heus aquí una bella col·laboració.

Descansi en pau l'amic Salvador. El nostre condol als seus familiars.

A la pàgina 213 en Manuel Planchat, ens brinda un article eshaustiu de la personalitat del nostre company extint.

SECCIÓ DE CIÈNCIES NATURALS

GRUP D'ORNITOLOGIA. Sortides i activitats:

—Dissabte, dia 13 de gener: SORTIDA NOCTURNA a la Serra de l'Obac, a la recerca de sons de mussols i altres aus rapinyaires nocturnes.

—Dissabte, dia 27 de gener: SORTIDA a la desembocadura del riu Gaià (PEIN) i la platja situada als peus del castell de Tamarit, darreres zones humides que queden al nord del litoral tarragoní per observar les espècies residents al centre i al nord d'Europa i que hivernen en aquestes contrades.

—Dissabte, dia 17 de febrer: VISITA I ITINERARI per l'Estany d'Ivars i Vila-Sana (Pla d'Urgell), dessecat des del 1950 i actualment en procés de recuperació, i a les zones de secà properes.

—Dissabte, dia 10 de març: CICLE DE SORTIDES PER CONÈIXER ELS OCELLS DELS ENTORNS DE TERRASSA (VII), SORTIDA per la franja nord de Terrassa: Can Bogunyà - Can Carbonell - Ca n' Amat de la Muntanya, que tot i el creixement de la trama urbana i infraestructures com el Quart Cinturó, acull una gran diversitat d'hàbitats.

—Dissabte, dia 24 de març: SORTIDA als espais humits del delta del Llobregat que tot i la transformació d'aquests paratges conserven espais humits clau per a molts ocells que hi hivernen. Llacuna del Remolar - Filipines - espais naturals del riu - Cal Tet i Ca l'Arana.

—Dissabte, dia 21 d'abril, SORTIDA a la Serra de Montsec d'Ares, el Congost de Terradets i l'embassament de Sant Llorenç de Montgai (La Noguera), bones zones per a l'observació d'espècies d'ocells rupícoles, rapinyaires i d'ambients aquàtics.

—Dissabte i diumenge, dies 12 i 13 de maig: SORTIDA a Alinyà, Serra d'Odèn i Port del Comte (Alt Urgell-Solsonès).

—Dissabte i diumenge, dies 16 i 17 de Juny: SORTIDA a la Vall Fosca (Pallars Sobirà) i a l'estany de Montcortès (Pallars Jussà), estany d'origen càrstic que acull una gran biodiversitat.

—Dissabte, dia 6 d'octubre: SORTIDA a Olot, a observar els ocells del Parc Nou d'Olot, la Moixina i la Fageda d'en Jordà (Garrotxa).

—Divendres, dia 19 d'octubre: XERRADA a la Biblioteca Central de Terrassa, "Els ocells a l'entorn del parc natural de Sant Llorenç del Munt", en el marc dels actes inclosos dins el monogràfic sobre el Parc.

—Dissabte, dia 20 d'octubre: CICLE CONÈIXER ELS OCELLS DELS ENTORNS DE TERRASSA, sortida a Can Bon Vilar i Torrebonica.

—Dissabte, dia 10 de novembre: SORTIDA a la desembocadura de la Tordera, l'estany de Sils, la pedrera de Palafolls i el port de Blanes.

—Dissabte, dia 24 de novembre: SORTIDA als Aiguamolls de l'Empordà i al Cap de Creus (Alt Empordà).

—Dissabte, dia 15 de desembre: SORTIDA a Sant Salvador de les Espases (Baix Llobregat) i pels seus rodals on a l'hivern, en els vessants assolellats, s'hi poden observar molts ocells rupícoles, rapinyaires i fringíl·lids.

GRUP DE BOTÀNICA. Sortides i activitats:

—Diumenge, dia 14 de gener: SORTIDA Recorregut per la part silícica del Parc per a l'observació de la vegetació.

—Diumenge, dia 11 de febrer: SORTIDA matinal al massís de Montserrat, per Collbató i el camí de les Bateriaes, per tal d'observar la vegetació d'hivern.

—Diumenge, dia 11 de març: SORTIDA matinal de botànica, Can Font de Gaià –riera de Gaià– font de la Teula, per veure la vegetació roderal, alzina surera i vegetació sòls silícics

—Diumenge, dia 15 d'abril: SORTIDA per la part nord del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Alzina del Salari, coll de Boix, era dels Enrics i Turó del Mal Pas de Puigdoure, per tal d'observar la flora rupícola i pròpia de les codines.

—Diumenge, dia 17 de juny: SORTIDA al Santuari de Falgars, Prat Gespador i Roc del Catllaràs, per tal d'observar orquídiess, flora pre-pirinenca i vegetació de fageda.

—Diumenge, dia 23 de setembre: SORTIDA per la vall del riu de Nespres. Mura –Font del Rector– els Caus de Mura, per conèixer la vegetació de ribera, el canyís i la boga i plantes aquàtiques.

—Dilluns, 22 d'octubre: Inici del 2on CURSET d'INTRODUCCIÓ A LA MICOLOGIA, que constà de dues sessions teòriques i una sortida pràctica, el diumenge dia 27 d'octubre, a Sant Llorenç del Munt.

—Curset d'iniciació a la Geologia. A càrrec de Gemma Pirla, geòloga i consòcia de la nostra entitat, les sessions teòriques del qual tingueren lloc a l'estatge social del CET els dies 12, 14 i 19 de novembre. El diumenge del mateix mes es realitzà una sortida pràctica.

—Diumenge, dia 16 de desembre: SORTIDA matinal a la Riera de Guanta en direcció Sant Sebastià de Montmajor.

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA

TERTÚLIES FOTOGRÀFIQUES

—Durant l'any 2007 s'han anat realitzant les tertúlies fotogràfiques a raó de dues per mes.

ACTIVITATS

—Dissabte i diumenge, dies 20 i 21 de gener: RUTA DELS CASTELLS DEL GAIÀ (Conca de Barberà, Alt Camp i Tarragonès), per retratar diversos castells i torres

repartits a través de la frontera natural que suposà el riu Gaià en temps de la Marca Hispànica.

—Dissabte i diumenge, dies 3 i 4 de febrer: SORTIDA FOTOGRÀFICA, a les Roques del Masmut, Penyarroia de Tastavins (Matarranya) i les Gúbies del Parrissal (Beseit).

—Dissabte i diumenge, dies 17 i 18 de març: SORTIDA FOTOGRÀFICA, a l'Alta Cerdanya i Parc Animalier des Angles per tal de retratar el romànic d'aquestes magnífiques contrades i la fauna del parc.

—28, 29, 30 d'abril i 1 de maig - Les BÁRDENAS REALES.

Les "Bárdenas Reales", Parc Natural i reserva de la biosfera, situat al S.E. de la Comunitat Foral de Navarra, és un espai de 42.500 Ha on l'erosió de les argiles, guixos i sauló provinents del plegament pirinenc, han creat un paisatge d'aparença lunar, amb barrancs, pelats altiplans, solitàries agulles i altius turons. La visita periòdica, en diferents èpoques de l'any, és gairebé obligada als amants del espais semi-desèrtics.

El pont de maig, acompanyat de molta pluja, no va permetre seguir el programa previst degut a que les grans quantitats de fang, feien impossible la circulació en vehicles per les pistes. Ens allotjàrem a l'alberg de Casa Pedro, a San Martín de Unx, on vàrem ser molt ben atesos per la seva mestressa.

Esperant la millora del temps optarem per les visites turístiques, com el castell d'Olite, considerat al seu temps com el més luxós d'Europa, i el monestir Cistercenc de La Oliva a Carcastillo.

La millora del temps ens permeté a l'endemà, recórrer diferents itineraris per la Bárdena Blanca, fins que de nou la tempesta ens feu tornar a corre-cuita als cotxes. Per sort, curtes llambregades de sol entre ruixat i ruixat, ens van permetre algunes bones instantànies de fang i boirasses, descobrir les fràgils orquídiess i sorprendre'ns davant de paisatges amb acolorits camps de roselles, lluents de llum i pluja, en l'hora màgica quan comença a caure la tarda. La fosca ens arribà visitant Ujué i l'església romànica de Santa Maria.

Com el primer, el darrer dia tampoc ens deixà la pluja, així és que vam acomiadar-nos visitant l'interessant cripta romànica de l'església parroquial de San Martín d'Unx. El viatge de tornada, amb un bon dinar a Monzón, i sense cues a la carretera, va ser molt agradable.

—Dissabte, dia 2 de juny: RUTA PEL MODERNISME DEL MARESME, seguint les passes d'en Puig i Cadafalch i visitant diferents edificis d'aquest estil arquitectònic a les viles de Mataró i Argentona, on també es visità la Fira del càntir.

—Diumenge, dia 15 de juliol: SORTIDA FOTOGRÀFICA, al santuari del Lord i Coll de Jou (Solsonès).

—12, 13 i 14 d'octubre - LA VALL DE MANTET. La vall de Mantet entre el Conflent i el Ripollès, allunyada d'aglomeracions turístiques, conserva encara tot l'encant dels pobles pirinencs de dècades enrera. Rodejat de boscos frondosos, amb vistes magnífiques sobre el Pic de La Dona, Pic de Costabona i portella de Mantet, ofereix també uns entorns

més pròxims, de rierols i petits salts d'aigua, que confereixen a aquest indret un lloc ideal per a la fotografia.

La festivitat de la Mare de Déu del Pilar, que s'escaigué en divendres, junt amb el cap de setmana natural, van permetre tres dies per recórrer, visitar i gaudir-ne abastament, del poble medieval de Vilafranca de Conflent amb el fort de Libèria, de les laberíntiques entranyes de la cova turística del sistema espeleològic de "Fullà-Canaletes" a Cornellà de Conflent, de Sant Miquel de Cuixà, del massís del Canigó, i, ja de tornada, dels interessants i àrids espadats de l'amfiteatre de parets i columnes gegantines d'un paratge conegut com Els Orgues, al poble de l'Illa de Tet, al Rosselló.

L'allotjament, a la panoràmica vila de Jújols, ocupada gairebé per nosaltres sols, enmig d'uns indrets ideals per la fotografia de natura i gaudint d'un temps immillorable. Acompanyats de les bones arts gastronòmiques de l'amic Pere Solà, l'encarregat insuperable de la intendència, podem qualificar la sortida amb nota alta i plena de records excel·lents.

—Diumenge, dia 16 de desembre. DINAR DE GERMANOR, i cloenda de la temporada a Colluspina, a la comarca natural del Moianès (Osona).

69è SALÓ DE FOTOGRAFIA

Els senyors Ricard Alegre, Francesc Muntada i Narcís Serrat, membres del Jurat Qualificador, reunits a la seu del Centre Excursionista de Terrassa el dia 12 de desembre de 2007, acordaren, en atenció als mèrits artístics i tècnics obtinguts en les obres presentades a concurs, concedir els premis establerts en les normes de la convocatòria, a les següents fotografies i autors:

Premi d'honor a la millor fotografia de muntanya:

PRIMER PREMI	Sikkim , de Jordi Soler i Marimon
SEGON PREMI	Carros de Foc , de Víctor Flaqué Camps
TERCER PREMI	Muntanya de Plata , de Domènec L. Alió

Premi a la millor fotografia del patrimoni natural:

PRIMER PREMI	Nivolada a la Vallferrera , de Ramon Armengol Rodó
SEGON PREMI	Serrat 1 , de Pere Ribó i Bonet
Menció especial	Reflexos , de Xavier Martínez Perona

Premi a la millor fotografia d'espeleologia:

PRIMER PREMI	Formes i capricis , de Jordi Albareda i Valleperes
SEGON PREMI	Galeria de foc , de Miquel A. Martínez Bruque
Menció especial	Simfonia de colors , de Jordi Albareda i Valldeperes

Tema lliure:

PRIMER PREMI	Nyanja , de Carles Verdú i Prats
SEGON PREMI	Línies , de Josep Mota i Estrada

Primer classificat soci del CET:

Dona vietnamita, d'Enric Prat i Balaguer

“Carros de Foc”, autor: Víctor Flaquer i Camps, segon premi a la millor fotografia de muntanya.

SECCIÓ D'EXCURSIONISME

VOCALIA DE SENDERS

EL CAMÍ DEL NORD O DEL CANIGÓ (GR-83). MATARÓ-CANIGÓ-PRADA DE CONFLENT. LA RUTA DE L'EXILI

- Diumenge, dia 21 de gener: Osor-Les Planes d'Hostoles (4a etapa).
- Diumenge, dia 18 de febrer: Les Planes d'Hostoles - Olot (5a etapa).
- Diumenge, dia 18 de març: Olot-Beget passant per la Vall del Bac (6a etapa).
- Diumenge, dia 22 d'abril: Beget-Prats de Molló (7a etapa).
- Diumenge, dia 20 de maig: Prats de Molló-Marialles-Castell (8a etapa).
- Diumenge, dia 17 de juny: Marialles-Canigó-Taurinyà (9a etapa).
- Diumenge, dia 8 de juliol: SORTIDA Rupit-Santuari de la Salut-el Far-Les Planes d'Hostoles i cloenda de la temporada on es celebrà un dinar.

EL CAMÍ DELS BONS HOMES (GR-7, GR-107) SANTUARI DEL MIRACLE (SOLSONÈS)-MONTSEGUR (ARIÈJA)

- Diumenge, dia 21 d'octubre: Santuari del Miracle - Timoneda (1a etapa).
- Diumenge, dia 18 de novembre: Timoneda - Sant Llorenç de Morunys (2a etapa).
- Diumenge, dia 16 de desembre: Sant Llorenç dels Morunys - Gósol (3a etapa).

PETITES TRAVESSADES FAMILIARS - 2a època

Edicions CLII a la CLVII

—Diumenge, dia 14 de gener: TRADICIONAL PESSEBRES. Creu del Pou - Castell de Sant Martí de Centelles (Osona) i visita al pessebre vivent de Tona.

—Diumenge, dia 11 de febrer: UNA PASSEJADA PEL BERGUEDÀ (La tercera Maria).

—Diumenge, dia 25 de març: LES GORGES D'ESTIULA (Ripollès), excursió a unes de les zones més interessants i desconegudes del Ripollès, seguint en bona part el curs del torrent de la Cabana o d'Estiula.

—Diumenge, dia 15 d'abril: GAVARRES NORD (Baix Empordà), Cruïlles - Monestir benedictí de Sant Miquel de Cruïlles - Sant Joan de Salelles - Molí d'en Frigola - Sant Sadurní de l'Heura - ermita de l'Esperança.

—Diumenge, dia 20 de maig: VOLTANTS DE TARADELL (Osona), excursió seguint el GR-42 i el PR-42. Taradell - Masia de Masgrau - Coll de Taradell - Masia de la Gasala - Pont del Gatus - collet del Puig - carretera de Taradell a Malla.

—Dissabte i diumenge, dies 16-17 de juny: ROQUES DE BENET I ESTRETS d'ARNES (Terra Alta) - Cloenda del Cicle.

Edicions CLVIII a la CLXI

—Diumenge, dia 23 de setembre: CIRCUIT A L'ENTORN DE LLACS CERDANS (Cerdanya), Estanys de Malniu i de Guils.

—Diumenge, dia 28 d'octubre: DE GISCLARENY A SALDES (Berguedà), Coll de la Bena- Coll de la Balma - Santuari del Gresolet - Saldes.

—Diumenge, dia 25 de novembre: UN PASSEIG PEL NEOLÍTIC CATALÀ (Alt Empordà), sortida a les faldes del Monestir de Sant Pere de Rodes on es pogueren veure diferents dolmens i menhirs.

—Diumenge, dia 16 de desembre: TRADICIONAL NEULES, de Marganell a Santa Cecília (Bages).

La mitjana d'assistència fou de 71 persones.

ITINERARIS PER CATALUNYA

—Dissabte i diumenge, dies 1 i 2 de setembre: Travessa Núria - Carançà - Toès. Les Gorges de Carançà.

—Diumenge, dia 4 de novembre: CAMINADA PER LA SERRA DE BUSA (Solsonès), Sant Lleir de la Vall d'Ora - masia de Ca n'Orriols - Grau de la Bartolina - Mirador de

la Creu - Capolatell - Església de Sant Cristófol - Sant Pere de Graudescales - Sant Lleir de la Vall d'Ora.

—Diumenge, dia 2 de desembre: Vallfogona - Coll de Milany - Castell de Milany - Mare de Déu de la Cau - Vallfogona (Ripollès).

CAMINADES PAS A PAS

—Diumenge, dia 13 de maig: 4a PASSEJADA PER COLLSEROLA, Estació de Sant Cugat - Pi d'en Xandri - Can Borrell - Font de l'Arrabassada - Monestir de Valldonzella - Avinguda Tibidabo.

—Diumenge, dia 3 de juny: QUERALBS - NÚRIA - PER LES GORGES DE NÚRIA (Ripollès).

—Diumenge, dia 16 de setembre: RUTA DE LES MINES (Ripollès), Queralbs - Mina Teodora - Mines Pepita I i Pepita II - estret del Forn - Mina Saragossa - carretera de Ribes a Queralbs.

—Dissabte, dia 20 d'octubre: CLÀSSICA MONTSERRATINA, Estació del Cremallera - Monistrol - Monestir - Sant Miquel - Sant Joan - Sant Jeroni - Camí del Torrent de Santa Maria - Pla dels Ocells - Pas del Francès - Monestir.

—Diumenge, dia 18 de novembre: CONEGUEM LA VALL D'EN BAS (Garrotxa), Sant Privat d'en Bas - Can Turón - Camí dels Matxos - Salt del Sallent - Santa Magdalena del Mont - Grau i ermita de la Mare de Déu de les Olletes - Can Turón.

—Dimecres, dia 26 de desembre: TRADICIONAL DE SANT ESTEVE.

HORITZONS

A la tardor del 2007, va tenir inici la realització del programa d'excursions, que sota el nom d'HORITZONS, vol donar a conèixer els millors paisatges de Catalunya en l'estació de l'any en que la natura ens mostra la cara més sorprenent.

—Dissabte, dia 10 de novembre: sortida que encetà el programa i que consistí en la travessada de Vallfogona de Ripollès a LLaers pel Castell de Milany, entre un bosc mixt de coníferes i caducifolis ple de colors de tardor, i de fons un marc incomparable: del Cadí al Canigó, la Garrotxa, la plana de Vic i les Serres de Collsacabra, el Far, el Montseny, Sant Llorenç del Munt i Montserrat.

SECCIÓ D'ALTA MUNTANYA

SORTIDES COL·LECTIVES D'ESQUÍ DE MUNTANYA

—Diumenge, dia 14 de gener: sortida al PIC DE BASTIMENTS 2.881 m (Ripollès).

—Diumenge, dia 21 de gener: sortida al PIC DE LA CABANETA, 2.818 m (Andorra).

—Diumenge, dia 28 de gener: sortida al PEDRÓ DELS QUATRE BATLLES, 2.382 m (Alt Urgell i Solsonès).

—Dissabte i diumenge, dies 17 i 18 de març: sortida a la TORRE D'EINA, 2.850 m (Conflent), per la Vall de Ribera.

—Dissabte i diumenge, dies 14 i 15 d'abril: sortida al PIC D'ALBA, 3.118 m (Alta Ribagorça).

—Dissabte i diumenge, dies 26 i 27 de maig: sortida al PIC D'ANETO, 3.404 m (Alt Ribagorça), amb la qual es conclou la temporada de sortides col·lectives.

NÚRIA-PUIGMAL-NÚRIA

—Diumenge, dia 4 de març: celebració de la 42a edició de la CURSA D'ESQUÍ DE MUNTANYA NÚRIA-PUIGMAL-NÚRIA, organitzada per la Secció d'Alta Muntanya.

10a DUATLÓ D'ALTA MUNTANYA

—Dissabte i diumenge, dies 20 i 21 d'octubre: celebració de la 10a edició de la DUATLÓ D'ALTA MUNTANYA DE CATALUNYA, que és la darrera prova del circuit Salomon-Compex XM Duathlon Series 2007, a Queralbs (Vall de Núria), organitzat per la Secció d'Alta Muntanya del Centre Excursionista de Terrassa. El recorregut d'uns 35 km, consta d'11 km amb BTT, de Queralbs (1.180 m) fins la collada de Fontalba (2.075 m), on s'inicia el tram de cursa a peu fins al cim del Puigmal (2.910 m) i tornada passant pel Santuari de Núria, i novament els 11 km amb BTT de retorn a Queralbs.

38è i 39è CURS D'EXCURSIONISME

La 38a edició s'inicià l'octubre de l'any passat i es continuà fins el dia 27 de juny, intercalant conferències i sortides pràctiques sobre diferents vessants, com la BTT, espeleologia, esquí de fons, escalada, alpinisme, descens de barrancs, fotografia, etc., i en el mes d'octubre d'aquest any s'inicià la 39a edició.

CIM TRAÇA

Cim traça és un grup de gent jove aficionada a la muntanya, que durant el primer semestre programà diverses sortides obertes a tothom, amb l'objecte per practicar diferents modalitats d'esports de muntanya.

SECCIÓ D'ESQUÍ

ACTIVITATS

- 3, 4, 10, 11 i 17-18 de febrer: Curssets d'esquí alpí i snowboard a La Masella.
- 17-18 de febrer a La Masella: 16è Trofeu Ciutat de Terrassa i Trofeu Adriana Tauler.
- 3 de març a La Masella: 11è Picarol de Neu de categoria aleví i especialitat de gegant.
- 30 de març: es celebrà la Cursa Social del Club d'esquí Terrassa.
- 18 de maig: cloenda de la temporada d'esquí. Lliurament trofeus de la Cursa social celebrada el 30 de març.
- 4 d'abril: es dona per acabada la temporada d'esquí de competició.
- 24 de novembre: 36a Benvinguda a la neu.

NOVA JUNTA

El dia 12 de març es va constituir la nova Junta de la Secció d'Esquí:

President: Pere Mesalles Argelich

Vicepresident: Joan López Sánchez

Secretària: Teresa Sánchez Lobo

Tresorer: Josep Garrido Sánchez

Vocal: Pau Duran Bros

Vocal: Jordi Zamora Llongueras

SECCIÓ D'INVESTIGACIONS SUBTERRÀNIES

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

El divendres dia 20 d'abril se celebrà a la sala d'actes del Centre l'Assemblea anual de la SIS amb una gran assistència de membres de la secció.

Després de la ja habitual lectura i aprovació de l'acta de l'assemblea anterior, de l'estat de comptes i de l'informe de la presidència, s'elegí nou president. Jaume Casanovas i Coma, que ha estat presidint la SIS durant vuit anys, donà pas a Gemma Pirla i Casasayas, la qual va tenir el vistiplau de tota l'assemblea. La nova presidenta, abans de donar a conèixer el programa a realitzar durant el present any, va presentar la nova junta, formada per:

Presidenta: Gemma Pirla
Vicepresident: Marc Pirla
Secretari: Francesc F. Trullàs
Tresorer: Guillem Villagrasa
Comunicació: Cristina Redondo
Material: Francesc Aljama
Campanyes: Ricard Gatell
Vocal: Jaume Casanovas

L'assemblea acabà amb una sèrie de precís i preguntes i, a continuació, amb un bon pisolabis.

Moment de l'Assemblea on Jaume Casanovas dóna el relleu a Gemma Pirla.

4rt CURS DE DESCENS DE CANONS I ENGORJATS

Començà el 24 d'abril amb la presentació del curs i també la història dels descens de barrancs. Aquest inici donà pas a diverses classes teòriques (material, prevenció i autosocors, equipament, ecologia, morfologia...) i 3 sortides pràctiques. La clausura va ser el 17 de maig amb el lliurament de diplomes.

DIMARTS A LA FRESCA

Com ja és costum, cada any pel mes de juliol i aprofitant la caloretta, s'organitzen unes sortides nocturnes a cavitats properes i alhora passar una bona estona tot sopant a l'aire lliure. La clausura es va fer a l'avenc de l'Alzina Teresa, amb una gran participació.

CAMPANYA ESPELEOLÒGICA A PICS D'EUROPA

Aquest és el 23è any que la SIS fa la campanya a Pics d'Europa, a la zona del Llagu de las Moñetas, zona "oficial" amb el permís concedit per la Federació Espanyola d'Espeleologia.

Els dies de campanya foren del 27 al 7 d'agost, i durant l'estada s'exploraren i es visitaren els avencs PC-32, M-5, HL-17, HL-54, HL12, HL-15, HL-45 i PC-34.

S'edità, a nivell intern de la secció, el diari de campanya, el qual es pensa publicar, junt amb els d'altres anys, en una publicació monogràfica de totes les campanyes i resultats dels anys d'exploració a aquesta interessant zona espeleològica on, fins la data, el resultat més interessant, des del punt de vista de fondària, són els -594 m aconseguits a la Torca del Mogu.

46è CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

Començà el dia 16 d'octubre. En total es feren 12 classes teòriques i 6 sortides pràctiques. L'acte de clausura va ser el dia 29 de novembre on es repartiren els diplomes acreditatius de la realització del curset i a continuació, en Joan Borràs i Xavier, membre del grup Conflent Subterrani, ens oferí una extraordinària conferència sobre la cova Fullà-Canaletes.

DONACIÓ DE LA FAUNA CAVERNÍCOLA

Antoni Serra, director del CRBAUB, el dia de la donació de la fauna cavernícola.

El dia 17 de novembre la SIS va cedir la seva col·lecció històrica de fauna cavernícola al Centre de Recursos de Biodiversitat Animal de la Universitat de Barcelona.

La SIS, en els seus inicis, va desenvolupar una important tasca en el camp de la bioespeleologia. D'aquella labor en cal destacar els diversos estudis i treballs publicats en diverses publicacions així com la realització del 6è Simposium de Bioespeleologia fet al Museu Tèxtil el 1977 i amb un gran ressò a nivell internacional. Inclús es va fer una exposició de fauna cavernícola vivent.

Ara, anys després i per tal de posar la col·lecció a disposició del major nombre de científics per al seu estudi i fer-ne la difusió adequada i assegurar la correcta conservació de tot el material, la SIS, amb el vistiplau de la Junta Directiva del CET, signà un conveni de cessió de la col·lecció amb el Centre de Recursos de Biodiversitat Animal de la Universitat de Barcelona. En aquest conveni, el CRBA es compromet a fer la conservació de la col·lecció i a garantir-ne el lliure accés per al seu estudi.

CICLE NADALENC

Des de fa 34 anys per aquestes dates de Nadal, Cap d'Any i Reis, s'organitzen una sèrie de sortides de caire popular que s'inicien posant un pessebre a una cavitat. En aquesta ocasió l'avenc escollit va ser el de la Codoleda, el 24 de desembre. Cal destacar l'exploració a l'avenc de l'Esquerrà (Olesa de Bonesvalls) que es va fer el dia 30 de desembre.

Secció d'Investigacions Subterrànies del Centre Excursionista de Terrassa

ESPELEOKINDER

— COVA DE SANTA AGNÈS (Sant Llorenç del Munt)
21 de gener.

Iniciem aquest nou curs amb una visita a les runes de Santa Agnès amb la intenció d'explorar la cova on està construïda aquesta meravella de la nostra muntanya, una delícia per a la mainada el poder esmunyir-se per l'estret corredor que creua la cinglera des del fons de la capella de Santa Agnès fins a la canal contigua. Una aventura que volgueren repetir varies vegades, pares inclosos, i és que en el fons tots som una mica criatures.

— AVENC DEL SOT DE LA BOTA (Sant Llorenç del Munt) 25 de febrer.

Sortida matinal per explorar aquesta cavitat de Sant Llorenç, fàcil per a la mainada, no així el localitzar-la, doncs tot i saber on es troba la cavitat a vegades se't fa difícil encertar a la primera, Tot i les extraordinàries dimensions de la boca, amb una vintena de metres de llargària, l'exploració, és però força senzilla, doncs consta d'una rampa inclinada fàcil d'accedir-hi.

— AVENC DE LES PIQUES (Serra de l'Obac) 25 de març.

Altre cop ens acull aquesta bonica cavitat amb un petit pou d'entrada, una sala de bones dimensions i una galeria per on els més menuts i circulen força còmodes i els grans fem el que podem per avançar fins la saleta final, que pocs pares han aconseguit arribar-hi donades les exigües dimensions de l'entrada. Amb tot, un bon nombre de nanos feren força xerinxola amb alguns pares d'aquells ben primos.

—COVA-AVENC DE L'ORDAL (l'Ordal) 27 de maig.

Cap al massís de l'Ordal ens adreçarem per fer una visita a aquesta coneguda cavitat de dimensions espectaculars. L'exploració és molt senzilla i en alguns casos ni fa falta il·luminació, una matinal de diumenge per no cansar-se gaire.

—AVENC MORGAN I COMAS (Garraf) 15 de juliol.

A Garraf altre cop, bressol de l'espeleologia catalana. En aquesta ocasió l'objectiu era la coneguda cavitat amb un pou força interessant d'una vintena de metres, amb unes sales al fons de la cavitat que poguérem comprovar pels residus a les parets, que en èpoques de fortes pluges queden mig negades per l'aigua. Aprofitant la sortida també es feren prospeccions per la zona on localitzàrem un parell d'avencs nous, pendents de topografiar en una propera visita.

—COVES EMBOSCADA, CANALETA i TRES BOQUES (Serra de l'Obac) 9 de setembre.

Sortida per la zona de Matarrodona a la recerca d'unes coves oblidades d'aquestes que fins que no hi vas no entens el perquè del seu oblit; una gran embardissada però, no fou obstacle perquè al final del matí no haguéssim visitat aquestes tres cavitats que tot i ser força menudes, l'experiència valgué la pena.

—AVENC DEL LLEST (Serra de l'Obac) 23 de setembre.

Sortida animada per tal de visitar la sala subterrània més gran de la nostra veïna muntanya. Exploració dinàmica, doncs la canalla cada cop en sap més; els pares ja comencem a quedar un xic endarrerits. Amb tot, la sortida la qualificaríem de divertida i entretinguda, ep! Amb un esmorzar de pel·lícula, brindis amb cava per celebrar els 15 anys d'Espeleokinder.

—COVA AVENC DELS GUIXOS (Corbera) 18 de novembre.

A la propera població de Corbera del Llobregat ens adreçarem una colla d'espeleòlegs per visitar aquest curiós fenomen d'una cova en guixos, cas força sorprenen tan a prop de casa nostra. Amb diferents entrades que poguérem visitar en varies ocasions, doncs a la canalla els agrada això d'entrar per un forat i sortir per l'altre i, ja se sap, amunt i avall, avall i amunt fins que es cansin.

—COVA SIMANYA (Sant Llorenç del Munt) 16 de desembre.

Fou la darrera de les sortides de l'Espeleokinder, calia que fos fàcil per tal que poguéssim venir tothom, així que ens adreçarem a la cova més coneguda de Sant Llorenç del Munt per tal de posar-hi el típic pessebre, fer la tradicional cantada de nadales i com no podia faltar, brindar amb cava i menjar torrons i desitjar un bon Nadal i pròsper any 2008.

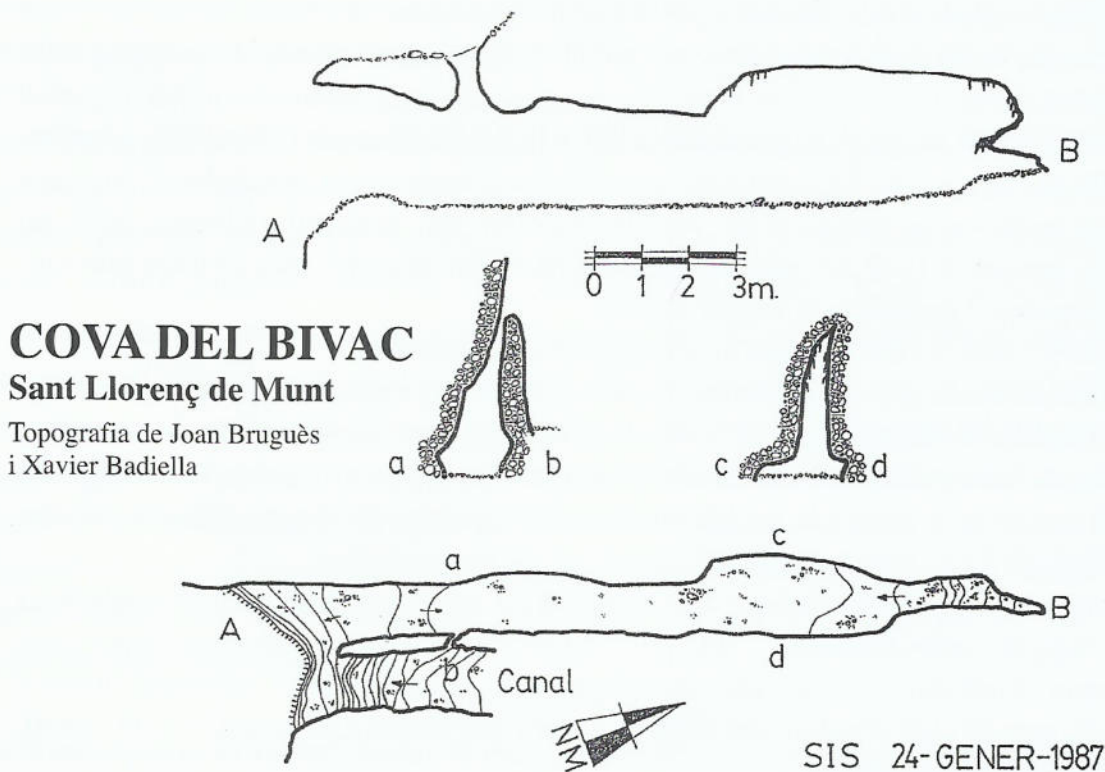
NOTA: Amb l'edició d'aquest 15è. cicle de l'Espeleokinder donem per finida una etapa que ha representat per a molts pares i infants, el poder gaudir plegats de la natura, de compartir aquella passió que tantes alegries i moments de goig ens ha donat, esperem que aquesta iniciativa que va començar amb una colla d'espeleòlegs que no es resignaven a deixar la seva vida sota terra per motius familiars i que ha esdevingut una fita dins l'espeleologia catalana i espanyola, trobi en un futur uns dignes continuadors, als qui desitgem molta sort.

Xavier Badiella

LA COVA DEL BIVAC

Ens trobem davant d'una cavitat poc coneguda que en rares ocasions és visitada, no tan sols per espeleòlegs si no per a qualsevol excursionista que visiti el cim de la Mola.

Malgrat la seva situació, quasi be al cim de la muntanya i pròxima a la canal de can Pobla ens hauria de fer pensar en una cova força coneguda. És clar que això tot depèn del lloc on es troba exactament la cavitat i aquí és on rau l'entrellat de la seva misteriosa identitat: tot i estar tan pròxima a nosaltres, la cova no té un camí de fàcil accés, més aviat és arriscat apropar-s'hi.

COVA DEL BIVAC

Sant Llorenç de Munt

Topografia de Joan Bruguès
i Xavier Badiella

Si partim del cim de la Mola, tot baixant del monestir en direcció a la canal de can Pobla, just abans d'abandonar la darrera feixa i endinsant-nos dins la canal, l'haurem de resseguir cap al nostre costat dret (a ponent) per anar a cercar una estreta canal que baixa cap un petit estimball difícil de davallar. No caldrà fer-ho doncs al costat dret d'aquesta curta canal, a través d'un pas delicat, es troba l'entrada de la cova.

Un corredor d'un metre i mig d'amplada per 2 i 3 metres d'alçada configuren una sola galeria de 15 metres de llargària. El terra és força planer i en alguns racons del sostre es poden observar algunes minses formes d'estalactites. Cap al final, aquest corredor s'estreny sobtadament acabant-se la galeria fent una petita balconada a un metre del terra.

Les clares formes d'erosió que podem observar a l'entrada de la cavitat donen testimoni de l'ús que feu l'aigua d'aquest conducte subterrani, ara desballestat pel retrocés del cingle.

Xavier Badiella

